

Wyrok na b. więźniów brzeskich zatwierdzony w warszawskim Sądzie Apelacyjnym.

WARSZAWA, 20.7. Na dziś wyznaczono ogłoszenie wyroku w procesie b. więźniów brzeskich i w związku z tem sala sądu apelacyjnego już przed godziną 9 rano poczęła się zapelniać.

Prasa w komplecie.

Adwokaci zajmują swe miejsca.

Na ławie oskarżonych jedynie posłowie MASTEK i CIOLKOSZ.

O godz. 9 m. 18 zjawiają się pp. wiceprokurator GRABOWSKI i prokurator RAUZE.

Za chwilę wchodzi sąd apelacyjny w składzie pp.: przewodniczący wiceprezes STEFAN ZABOROWSKI, sędziowie: KONSTANTY JAWOROWSKI i STANISŁAW KAMIENIOWSKI.

Wszyscy, stojąc, wysłuchują wyroku, który brzmi:

Sąd apelacyjny w sentencji postanowił:

ZASKARŻONY WYROK ZATWIERDZIĆ

z tem, że wymierzona oskarżonym Wincentemu Witosowi, Kazimierzowi Bagińskiemu, Hermanowi Liebermanowi, Norbertowi Barlickiemu, Władysławowi Kiernikowi, Mieczysławowi Mastkowi, Stanisławowi Dubois, Adamowi Ciolkoszowi i Józefowi Putkowi karę więzienia, zastępującą dom poprawy zamienić na karę więzienia, z utratą praw obywatelskich i praw honorowych w stosunku do oskarżonych: Witos, Bagińskiego, Liebermana, Barlickiego i Kiernika na lat 3, w stosunku do pozostałych — na lat 5; pobrać opłaty sądowe za drugą instancję od Witos, Bagińskiego i Liebermana po 40 zł., od pozostałych po 80 zł. i wszystkich obciążyć solidarnie kosztami sądowemi.

Motywy wyroku.

Jako motywy takiego wyroku przewodniczący przytoczył, że sąd apelacyjny uznaje za podstawę wyroku ustalenia sądu okręgowego. Centrolew powstał w 1930 r. w związku z panującymi wówczas warunkami politycznymi. Przywódcy stronnictwa uznali, że walka z rządem na drodze parlamentarnej i legalnej nie może dać rezultatów, postanowiono zatem wyprowadzić masę na ulicę. Stąd powstało porozumienie stronnictwa ze zdecydowanym zamiarem obalenia rządu przemocą i zagarnięcia władzy w swoje ręce.

Jeżeli idzie o podstawowy cel Centrolewu — obalenie rządu — to faktu tego nie zaprzeczają oskarżeni. Niektórzy z nich mówią jednak tylko o usunięciu systemu rządzenia, a nie samego rządu.

Na zasadzie całokształtu sprawy, sąd uznaje, że system rządzenia i istniejący rząd są to pojęcia jednoznaczne, bowiem nie można obalać systemu rządzenia bez usunięcia obalenia rządu. Jeżeli zaś idzie o powzięcie zamiaru przemocy, to fakt ten został ustalony przede wszystkim tem, że rząd dobrowolnie bez walki czynnej nie ustąpiłby, a zatem musiałaby być użyta przemoc, o czem dobrze wiedzieli sami oskarżeni.

Za dowód przyjmuje sąd artykuły i enuncjacje prasowe, będące wyrazem zamierzeń. Propagowały one użycie siły, a rezolucje kongresu krakowskiego i deklaracje nie pozbawione są charakteru rewolucyjnego. Zamierzenie stosowania przemocy przejawiało się przez urządzenie zgromadzeń publicznych na których panowały nastroje wzmożone, nawoływało tam do walki krwawej, przygotowywało masę do systemu oporu względem rządu.

Jeżeli idzie o winę poszczególnych osób, to każdy, kto brał świadomie udział w Centrolewie, który przejawiał się w zbrodni konkretnie, musi ponieść winę.

Wreszcie sąd uznaje, że w Centrolewie zrzeszyli się stronnictwa opozycyjne, każdy z oskarżonych odgrywał pewną rolę, a razem wszyscy należeli do spisku na rząd.

Zapowiedź kasacji.

Po ogłoszeniu wyroku i odczytaniu motywów, przewodniczący, zwracając się w stronę ławy obrończej, oświadczył:

— Tryb zaskarżenia stronom jest znany.

Obrońcy zapowiedzieli wniesienie skarg kasacyjnych imieniem wszystkich oskarżonych do Sądu Najwyższego.

— Proszę to zapisać do protokołu — powiedział przewodniczący, zwracając

się do sekretarza, poczem ogłosił:

— Zamykam posiedzenie sądowe w tej sprawie.

DOTYCHCZASOWY PRZEBIEG PROCESU.

Wymiar kary, zatwierdzony w czwartek przez Sąd apelacyjny, ustalony był w wyroku Sądu okręgowego w sposób następujący:

Wincenty Witos — 1½ roku więzienia.

Kazimierz Bagiński — 2 lata więzienia.

Herman Lieberman, Norbert Barlicki i Władysław Kiernik — 2 i pół roku więzienia.

Mieczysław Mastek, Stanisław Dubois, Adam Pragier, Adam Ciolkosz i Józef Putek — 5 lata więzienia.

Kara ta połączona była według kodeksu karnego z 1903 r., z pozbawieniem praw.

Skład Sądu okręgowego był następujący: przewodniczący wiceprezes Klemens Hermanowski, sędziowie: Jan Rykaczewski i Stanisław Leszczyński. (Sędzia Leszczyński zgłosił votum separatum za uniewinnieniem).

Wyrok Sądu okręgowego ogłoszony dnia 13 stycznia 1932 r., zaskarżony był zarówno przez obrońców, jak i przez urząd prokuratorski.

W instancji apelacyjnej, w której sprawę rozważali sędziowie: Bronisław Gacek (przewodniczący), Władysław Chodecki i Edward Wyczański, wyrok Sądu okręgowego dnia 12 lutego 1933 r. zatwierdzono, jednak Sąd Najwyższy, pod przewodnictwem sędziego Bronisława Wisznickiego i przy udziale sędziów: Jana Bonisławskiego i Józefa Songajty, w dn. 9 maja 1933 r., pierwszy wyrok Sądu apelacyjnego uchylił i sprawa obecnie ponownie znalazła się na wokedzie drugiej instancji, która wydała obecnie wyrok wyżej podany.

Wyrok ten jest w treści swej zgodny z poprzednim wyrokiem Sądu apelacyjnego.

O wizycie

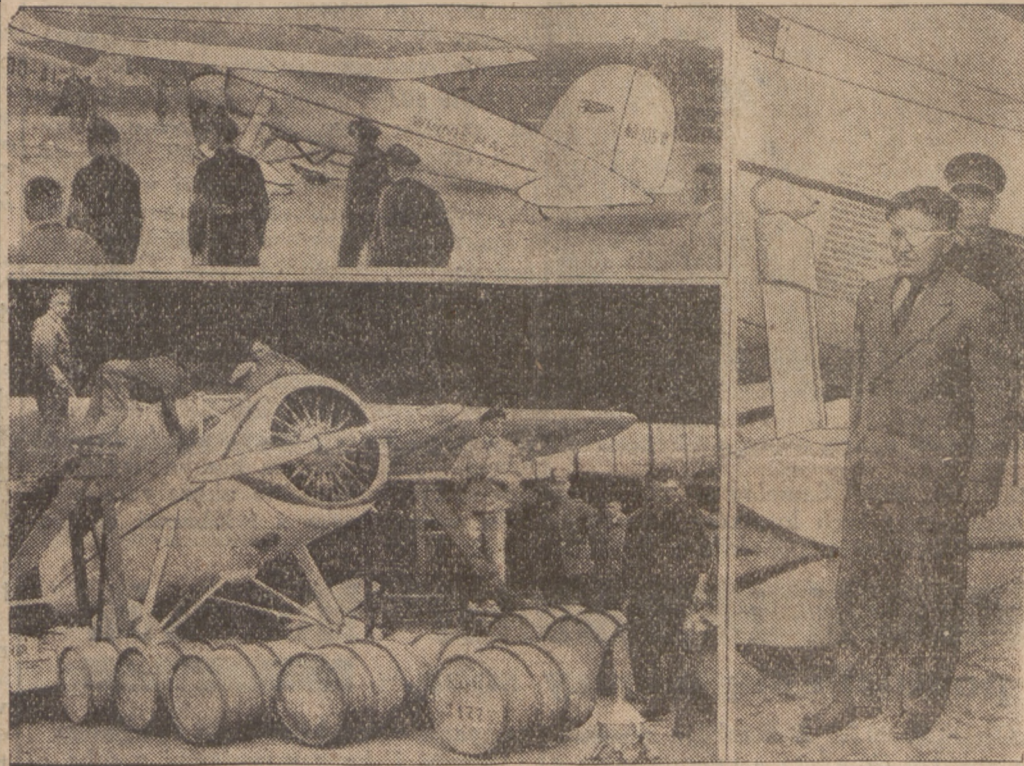
HENDERSONA W BERLINIE.

BERLIN, 20.7. — Komentarze prasy o wizycie Hendersona zresztą dość skąpe, odznaczają się rezerwą, z której wywnioskować można, że rozmowy Hendersona nie dały większego pozytywnego rezultatu. Jeden z dzienników oświadcza, że jedynym wynikiem pozytywnym pobytu Hendersona w Berlinie jest jego inicjatywa podjęcia osobistej wymiany zdań między Daladierem a Hitlerem.

Ponieważ poranna prasa wczorajsza wyraża się o projekcie spotkania się Hitlera z Daladierem nader przychylnie, przypuszczać należy, że zapal Niemiec osłuszają pełne rezerwy głosy prasy francuskiej, która, jak donoszą korespondenci tutejsi z Paryża, przyjęła inicjatywę Hendersona wprost nieżyczliwie.

Przewodniczący Komisji rozbrajaniowej Henderson (pierwszy z lewej) bawił w Berlinie, gdzie go witali delegaci niemieccy na konferencje Nadolny.

WILLY POST W BERLINIE.

U góry: samolot lotnika-rekordzisty „Winnie Mae of Oklahoma” przed odlotem. U dołu: napełnianie zbiornika benzyną na lotnisku w Berlinie (Tempelhof). Z prawej: Post, w kilka chwil po wylądowaniu w Berlinie.

Post wystartował z Chabarowska i minął już Alaskę.

MOSKWA, 20.7. — Amerykański lotnik Wiley Post, odbywający lot dookoła świata, po przybyciu do Chabarowska poddał się oględzinom lekarskim.

Lekarz stwierdził, iż stan jego zdrowia jest doskonały. Po dwugodzinnym odpoczynku, podczas którego zając się musiał swoim „robotem”,

który funkcjonował niezbyt sprawnie, Post o godz. 5.40 czasu miejscowego wystartował do Nome (Alaska).

Leci on tą samą trasą, którą przed miesiącem przelecieć miał James Mattern.

W ostatniej chwili komunikują, że Post minął już Alaskę i jest już bliski celu.

Inyjska krew w żyłach Posta

Z okazji lotu jednookiego Wiley Posta naokoło świata, prasa angielska umieszcza szczegóły, dotyczące się jego osoby.

Okazuje się, że Post jeszcze przed siedmiu laty nie miał nic wspólnego z lotnictwem, był właścicielem „ranchu” w Oklahomie.

W żyłach jego płynie krew Sińsków, krew Indian północnych. „Daily Express” przypomina z tej okazji, że czerwonoskórki pochodzenia było wielu wybitnych osobistości Ameryki, między innymi wiceprezydent Stanów Curtis, słynny bankier Clouston i inni.

Rasa indyjska odznaczała się wieloma wybitnymi zaletami. Czerwonoskórzy nie znali wcale pewnych chorób, jak syfilisu, gruźlicy, ospy, a nawet dziedzicznej choroby. Dopiero Europejczycy zaoży-

wszy wśród nich kolonje, zaczęli ich zarażać temi chorobami i nieodporni Indianie, marli wówczas, jak muchy.

Czerwonoskórzy mieli jedną wyraźną wadę, byli z natury okrutni, ale z okrucieństwem tem łączyli olbrzymią wytrzymalność i cierpliwość.

W Stanach Zjednoczonych jest wielu Indian milionerów. Zbogacił się przezważnie na nalcie.

Najlepsza rasa Indian kanadyjskich nazywa się Makmowie; najlepsza rasa Indian Stanów Zjednoczonych to Sińskowie.

W Ameryce istnieje specjalny uniwersytet Carlisle, przeznaczony tylko dla Czerwonoskórnych. Uniwersytet ten skończył między innymi słynny na całym świecie atleta Jim Thorpe.

Coś się psuje w państwie Hitlera

Otwarty bunt szturmców

WIEDEN, 20.7. — Pomimo ostrej cenzury przedostają się przez granicę z Niemiec sensacyjne wiadomości o nastrojach niezadowolonych i wręcz buntów wśród członków oddziałów szturmców.

Rosnące z dnia na dzień nastroje rewolty doprowadziły do otwartego buntu szturmców hamburskich.

Pod wodzą kilkunastu agitatorów 12.000 szturmców odmówiło posłuszeństwa oficerom. Natychmiast z pobliskich miast przybyły samochodami szturmców, wierne Hitlerowi, które zgłodziły bunt. Szurmców hamburskich rozbrojono, a 2.200 najbardziej buntowniczo usposobionych odesłano do obozów koncentracyjnych.

Nawet wierne rządowi szturmców przysparzają mu wiele kłopotów, nie licząc się z ludnością, ani obowiązującymi ustawami. Przypominają oni czasy „opryczników” Iwana Groźnego. Skargi ludności pozostawiają komisarzy hitlerowscy bez odpowiedzi, te też w wielu miastach zanotowano szereg napadów terrorystycznych na dygnitarzy hitlerowskich.

Chaosowi temu i anarchii hitlerowskiej przeciwstawiła się generalicja niemiecka, która wystąpiła z ultimatum wobec kanclerza Hitlera, domagając się stanowczo ukroczenia samowoli szturmców i przywrócenia

normalnego życia politycznego.

Do ultimatum tego przyłączył się nawet gen. Blomberg, minister Reichswehry, uważany za bezwzględnie oddanego Hitlerowi.

W odpowiedzi na stanowczy memorandum generałów kanclerz Hitler zwołał konferencję generalicji, na której przyrzekł, że przeciwstawi się

swoim autorytetem rozkładowej działalności niektórych oddziałów szturmców i działaczy jego obozu.

Jak na te ewentualne represje ze strony rządu zareagują buntujący się już obecnie szturmców, trudno przewidzieć. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że w Niemczech nastąpi nowy okres walk i zamieszek.

Rozprawa o zajścia antyżydowskie w pow. Żywieckim.

KRAKÓW, 20.7. (Tel. wł.). Przed sądem w Wadowicach rozpoczęła się rozprawa o zajścia antyżydowskie w powiecie Żywieckim. Przewodniczy s. Łodziński.

Na początku rozprawy adwokat Liwo zgłosił wniosek o przerwanie rozprawy, albowiem obrona nie mogła się zaznajomić z materiałem, mieszczącym się w 19 tomach na 5 tysięcy stron.

Adw. Porzowski domagał się zwolnie-

nia z więzienia 12 oskarżonych.

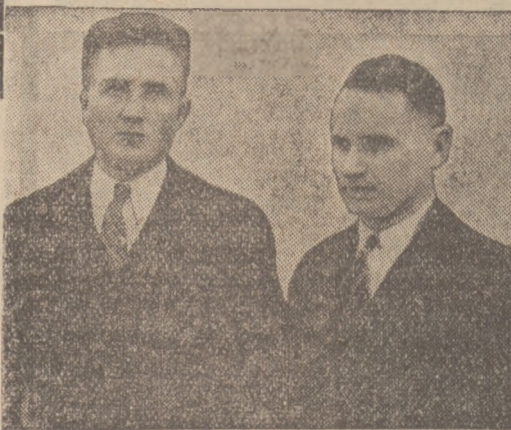
Wobec sprzeciwu prokuratora sąd wnioski te oddalił.

Obrona zwróciła się do sądu o odroczenie rozprawy do piątku celem porozumienia się z oskarżonymi. Sąd zarządził przerwę na kilka godzin, poczem zeznawali oskarżeni.

Pierwszy zeznał prof. Ferens.

Rozprawa potrwa 2 tygodnie.

Przybycie zwłok lotników litewskich do Kowna.

Litewscy lotnicy Darius i Girenas, którzy tragicznie zginęli w prągu ojczyzny.

BERLIN, 20.7. Samolot ze zwłokami tragicznie zmarłych lotników litewskich przybył wczoraj popołudniu z Królew-

ca do Kowna. Na lotnisku zebrali się władze, przedstawiciele wojskowości, korpus dyplomatyczny oraz liczne organizacje społeczne ze sztandarami.

Około 50.000 osób oczekiwało od rana na lotnisku przybycia samolotu. Zmarłym tragicznie lotnikom oddano cześć, deklamując ich odznaczeniami wojskowymi, przyrzecz członkowie rządu, szef wojskowego lotnictwa litewskiego oraz charge d'affaires Stawów Zjednoczonych w Kownie wygłosili przemówienia.

Trumnę ze zwłokami przeniesiono na ramionach z lotniska do katedry. Uroczysty pogrzeb odbędzie się w dniu dzisiejszym. Z zagranicy nadchodzą do Kowna setki depesz kondolencyjnych, dzienniki kowieńskie ukazały się w dniu wczorajszym z żałobnymi obwódkami.

Gandhi i „dyktator” Hindusów pokłócili się między sobą.

LONDYN, 20.7. Z Bombaju donoszą, że pomiędzy Gandhim a mianowanym z jego poręki przewodniczącym kongresu hinduskiego „dyktatorem” Aneyem zarysowała się zasadnicza różnica zdań. Nieporozumienia pomiędzy obu politykami przybrały ostry charakter.

Aney odmówił stanowczo rozpowszechniania odezw Gandhiego w sprawie

kampanii nieposłuszeństwa cywilnego.

Gandhi i Aney poważyli się z sobą opuścić Poona, rozjeżdżając się w różne strony. Gandhi udał się do Ahmedabadu, zaś Aney wyjechał do Nagpuru.

Rozdzielczy między kierowniczymi osobistościami hinduskiego ruchu narodowego mogą ujemnie zaważyć na dalszym rozwoju tego ruchu.

Gen. Sikorski

O ZBROJENIACH NIEMIEC.

PARYZ, 20.7. Już w drugim artykule swojej ankiety w „Journalu” na temat przygotowań Niemiec do wojny, rewanżowej, London opowiada o wizycie swojej u gen. Sikorskiego. Autor zapewnia, że rozmowa z generałem polskim przekonała go, iż w Polsce istnieje całkowite zrozumienie dzisiejszej sytuacji międzynarodowej, a zwłaszcza wyjątkowo trafne wyczucie wypadków, rozwijających się w Niemczech.

„Gen. Sikorski oświadczył mi — pisze dalej London — że podczas pokonania Tyłżyckiego Napoleon rozbroił Niemcy, pozostawiając im jedynie armię, złożoną z 42.000 żołnierzy. Jednakże w 6 lat później, podczas bitwy narodów Scharnhorst potrafił zgromadzić armię, sięgającą blisko 300.000 ludzi. Historia wiecznie się powtarza — zakończył generał Sikorski i zdanie to „Journal” podaje w nagłówku.

Dalszy ciąg artykułu Londona poświęcony jest zagadnieniom, dotyczącym przemysłu wojennego Niemiec, wyrabiającego wszelką zakazaną broń, nie kępując się już nawet tajemnością fabrykacji, wyraźnie zabronionej w traktacie wersalskim.

Zarażona pacjentka

SKARŻY SKARB PAŃSTWA.

W sądzie cywilnym w Warszawie toczył się proces o zarażenie pacjentki przymiotem w państwowej klinice chirurgicznej — stomatologicznej. Z powodzeniem przeciwko skarbowi państwa wystąpiła Janina B., żądając odszkodowania 50.000 zł. za utracone szanse zamarznięcia, oraz 5.000 zł. na koszty kuracji.

Janina B., cierpiąc na ból zęba, udała się do kliniki i tam dokonano operacji. Na ranie pooperacyjnej lekarze stwierdzili później zarazkę kłdy. Nieszczęśliwa pacjentka wystąpiła ze skargą o zarażenie. Winy niczyjej, w sensie karnym, dochodzenia nie potrafili ustalić. Cała sprawa przedstawiała się niezwykle zagadkowo i wobec tego, że Janina B. przedstawiła świadectwo lekarskie na fakt, iż jest virgo intacta, przypuszczano zarażenie tylko od brudnych instrumentów chirurgicznych, na których musiały pozostać zarazki przymiotu.

Proces wywołał w świecie lekarskim niezwykle zainteresowanie.

W sądzie sprawa została przegrana wobec istnienia specjalnej reguły, stosowanej przy wyrokowaniu, że skarb państwa nie może odpowiadać za lekarzy, bo nie ma ingerencji co do ich sposobów leczenia. Pani J. B. pozostawałaby zatem wytoczenie skargi przeciwko lekarzowi, który dokonywał zabiegu. Na razie kieruje ona jednak sprawę do instancji apelacyjnej.

Pobicie przyjaciela

PREZ. HINDENBURGA.

BERLIN, 20.7. Z Królewca donoszą, że przyjaciel i doradca prez. Hindenburga, były szambelan dworu cesarskiego von Oldenburg Januschau został czynnie znieważony przez szturmców hitlerowskich na ulicach miasta.

Jedynie dzięki interwencji policji Oldenburg Januschau zdołał wydostać się z rąk szturmców i natychmiast odjechał do swego majątku.

Pobicie przyjaciela prez. Hindenburga, który doniedawna odgrywał doniosłą rolę polityczną i przyczynił się w znacznym stopniu do powołania Hitlera na stanowisko kanclerza, wywołało wielkie wrazenie.

Zuchwały napad

NA POCIĄG W RUMUNJI.

BUKARESZT, 20.7. Pasażerowie pociągu, idącego z Ploesti do Braşowy, padli wczoraj wieczorem ofiarą niezwykle zuchwałego napadu bandy rozbójników, która przy pomocy rewolwerów usiłowała terroryzować jadących, zabierając im kosztowności.

Obecni w pociągu policjanci rozpoczęli z bandytami walkę. Posypały się liczne strzały rewolwerowe. Po pewnym czasie walka przeniosła się z wnętrza wagonów na dachy biegnącego pociągu. Jeden z bandytów został zabity. Zwłoki znaleziono na szynach koło stacji Comarnic. Pasażerowie napadniętego pociągu przeżyli w czasie walki godzinę panicznej trwogi.

Delegacja górników górnośl.

U WICEMIN. DUCHA.

Wiceminister opieki społecznej dr. Kazimierz Duch przyjął specjalnie przybyłą do Warszawy delegację górników z Górnego Śląska na czele z h. senatorem Grajkiem i pos. Jan. Kowskim (Chrz. Zw. Niem.), w sprawie zamierzonego unieruchomienia kopalni „Wirek”, zatrudniającej około 1.300 robotników. Kopalnia ta znajduje się na terenie zamieszkałym wyłącznie niemal przez ludność polską i zamknięcie jej odbiłoby się również katastrofalnie na miejscowej gminie. Wicemin. Duch obiecał delegacji zbadać ponownie sprawę projektowanego unieruchomienia tej kopalni, podkreślając, że znaczne zmniejszenie zbytu węgla musi odbić się ujemnie na stanie zatrudnienia i na egzystencji niektórych kopalni.

Gdyby trudności utrzymania kopalni „Wirek” w ruchu okazały się nie do przewyżczenia, dołożone będą starania, aby zredukowani robotnicy otrzymali zajęcie na innych kopalniach tego samego towarzystwa.

Schwytywanie upiöra łowickiego

Zbrodniarz przyznał się do winy.

WŁOCŁAWEK, 20.7. — Miasto zaalarmowane zostało wczoraj sensacyjną wiadomością o ujęciu przez policję poszukiwanego od wielu dni zbrodniarza, znanego pod nazwą „upiöra łowickiego”. Aresztowanie nastąpiło w zupełnie niezwykłych okolicznościach.

Przechodząca ulicą Kościuszki młoda dziewczyna, zobaczyła na rogu ul. Kilińskiego pewnego osobnika, przyglądającego się fotosom kinowym. Gdy przyjrzała mu się bliżej, poznała w osobniku tym napastnika, który niedawno przemocą wpełnił ją wraz z koleżanką do pociągu, jadącego w stronę Poznania. Dziewczyna piechotą powróciła do domu, koleżanka zaś dotychczas bez pieniędzy błąka się po Wielkopolsce.

Zaalarmowani przez dziewczynę przechodnie rzucili się na nieznanego, aby go ująć, ten jednak rzucił się do klasztoru OO. Reformatorów. Zaalarmowano policję, która szczegółowo przeszukała gmach i znalazła uciekiniera ukrytego w kuchni.

Aresztowanego zaprowadzono do wydziału śledczego i poddano wstęp-

nym badaniom. Okazało się, iż jest to niejaki Tadeusz Ensztajn, bez stałego miejsca zamieszkania.

W toku przesłuchania włóczęga przyznał się do szeregu zbrodni. M. in. jest on sprawcą zamordowania Marii Liszewskiej, którą znaleziono nieżywą w lesie Boniewskim.

Szczególnie sensacyjnie brzmi zeznanie zbrodniarza, iż w początkach lipca grasował on w Łowiczu i okolicach, gdzie dokonał kilku morderstw i napadów na tle seksualnem. Zbrodniarz opowiedział władzom szereg szczegółów, które zdają się wskazywać, iż jest on rzeczywiście „wampirem z pod Łowicza”. Nie jest jednak wykluczone, że chodzi tu o chorobliwe samooskarżenie się.

Władze policyjne we Włocławku niezwłocznie porozumiały się z policją łowicką, a wobec tego, że niektórzy szczegółów z opowiadania włóczęgi zgadzały się z wynikami śledztwa policji łowickiej, wysłały kilku agentów do Łowicza celem przedstawienia ofiarom „wampira” fotografii Ensztajna. O ile przypuszczenia co do identyczności „wampira” z Ensztaj-

nem miałyby się sprawdzić, zostanie on natychmiast przekazany władzom śledczym w Łowiczu.

W toku dalszego przesłuchania aresztowanego we Włocławku Tadeusza Ensztajna ustalono, iż jest on niezawodnie sprawcą napadu na Aleksandrę Perzynównę.

Jak wiadomo, „wampir” napadł na Perzynównę niedaleko szosy poznańskiej pod Łowiczem koło wsi Niedźwiadek. Zbrodniarz usiłował ją zniewolić, dziewczyna broniła się jednak, wobec czego ciężko ją poranił, tak, że do dziś dnia przebywa w szpitalu.

Ensztajn przyznał się do zbrodni i dokładnie opisał przebieg napadu i miejsce, gdzie go dokonał.

Dla stwierdzenia, czy nie oskarża on się umyślnie, przesłano do Łowicza jego fotografię i przedstawiono Perzynównie. Ranna z całą stanowczością poznała w Ensztajnie napastnika. Także dwie inne ofiary „wampira” Aniela Okruchówna, lat 14 i Natalia Podrażkowska, lat 15, poznały w Ensztajnie zbrodniarza, który usiłował je zniewolić.

WALKA Z SWASTYKĄ

Obecnie, kiedy walka rządu Dollfussa z hakenkreuzlerami, których przywódcy stale uciekają do Niemiec, gdzie sławieni są jako bohaterzy, trwa kilka tygodni, można sobie uzmysłowić sytuację, jaka panuje w tym kraju naddunajskim. Dawniej z hakenkreuzlerami walczył tylko rząd Dollfussa przy poparciu chrześcijańsko - społecznych. Socjaliści demokraci z nieufnością odnosili się do poczynań rządu w tym kierunku. Obecnie jednak stosunki zmieniły się o tyle, że i socjaliści demokraci należą do jednolitego frontu a również heimwehrzyści stanowczo wypowiedzieli się przeciwko akcji swastyki na terenie Austrii. Łotrstwa hakenkreuzlerowskich młokosów ograniczają się obecnie jedynie do przecinania przewodów telefonicznych i malowania łamanych krzyżów na gmachach publicznych. Dawniejsze jednak kawały zbrodnicze hitlerowców utkwiły w pamięci Austriaków tak, że znaczna większość społeczeństwa austriackiego wrogo odnosi się do tego ruchu. Rząd Dollfussa stale jest na straży i czyni energiczne zarządzenia zapobiegawcze. We wszystkich krajach związkowych zakazane są pozdrowienia hitlerowskie i śpiewanie Horst Wessellied. Wszyscy hakenkreuzlerzy, którzy wyjechali do Niemiec i teraz powrócili, aby prowadzić dalej akcję, zostali aresztowani. Rząd austriacki przygotowuje się na jesień, kiedy spodziewane są nowe fale teroru hakenkreuzlerowskiego. Minister Frey oświadczył w tych dniach, że rząd austriacki ani w przyszłości nie zamierza odstąpić od energicznej akcji. Długo przypatrywał się szaleńczym czynom hakenkreuzlerowców. Dla zamachowców i podpalaczy nie może być miłosierdzia. Frey powiedział: „Zarzuca się nam, że terrorystycznie tłumimy wolność przekonań. Na to odpowiadam: Wolności przekonania nie tłumimy, ale walczymy z bandytami, chociażby setkrotnie ubrani byli w brązowe ko szule”.

Problemem austriackiej polityki wewnętrznej jest znaleźć modus vivendi pomiędzy socjalnymi demokratami a dzisiejszym reżymem a to nie tylko na czas obecny, ale na czas dłuższy, późniejszy.

Kancelarz Dollfuss w ostatnim czasie kilkakrotnie podkreślił, że chociaż nadzwyczajnymi zarządzeniami broni się przed gwałtownymi atakami hitlerowców, nie zamierza odstąpić od polityki demokratycznej, lecz przeciwnie, stara się przy niej wytrwać. Nie ulega wątpliwości, że mówił to poważnie, o czym świadczy fakt, że naczelnika krajowego Voralbergu dr

Endera zamianował ministrem bez teki i powierzył mu agendy związane z przeprowadzeniem reformy konstytucji. Dr. Ender uważany jest w Austrii za zdecydowanego demokratę, a jego mianowanie dowodzi, że Austria chce rozwiązać swe wewnętrzno-polityczne problemy drogą demokracji. Dlatego też zamianowanie Endera ministrem bez teki spotkało się z uznaniem wszystkich stronnictw i dlatego też otwiera szersze perspektywy w wzajemnym stosunku pomiędzy obozami politycznymi w Austrii.

Jeżeli natomiast chodzi o stosunek do Niemiec, nie można powiedzieć, by stosunek ten się poprawił. Monachijaska rozgłosnia radjowa nadal szkaluje Austrię, nad Salzburgiem krążyły samoloty niemieckie, zrzucające ulotki z perfidnymi napaściami na

rząd Dollfussa. Centralny organ hakenkreuzlerowski ordynarnie napaada austriackiego kanclerza, nazywając go dziewczką uliczną, która rzuciła się w objęcia Francji. Bawarski minister sprawiedliwości Frank, mówiąc o niemiecko - austriackiej umowie w sprawie wzajemnej pomocy prawnej oświadczył, że rząd niemiecki nie wyda sprawiedliwości austriackiej żadnego przestępcy, chociaż wielu z nich, jako austriacy poddani dopuścili się na gruncie Austrii karygodnych czynów. Nie więc dziwnego, że pod wrażeniem tych wypadków w Austrii coraz więcej stanowczo oświadcza się, że Wiedeń kroczyć musi zupełnie oddzielnymi drogami, nie oglądając się na Berlin, który jest jego wrogiem.

Wł. Karn.

Pakt czterech pierwszy podpisał w Rzymie poseł niemiecki von Hassell.

WŁOCHY A PAKT WSCHODNI.

Londyńska konwencja zawarta pomiędzy Rosją sowiecką z jednej a państwami sąsiednimi oraz Małą Ententą z drugiej strony — wzbudziła we Włoszech korzystne wrażenie. Na prasę faszystowską pakt o definicji napastnika podziałał uspokajająco. Zrozumiała jest rzecz, że prasa faszystowska nie powinna zawartego paktu o definicji napastnika tak entuzjastycznie, jak pakt czterech, ale pomimo to stwierdza, że znaczenie paktu nie jest małe i nie mniejsze, niż ma być znaczenie paktu czterech mocarstw. Zdaje się, że formuła w sprawie definicji napastnika, zawarta w konwencji londyńskiej zadowala faszystowskie Włochy. Jest to wielki krok naprzód, bowiem trzeba zważyć, że kiedy Litwinów wiosną r. b. podał taki wniosek o definicję napastnika na konferencji rozbrojeniowej w Genewie, delegacja włoska wypowiedziała się przeciwko niemu. Trzeba jednak pamiętać, że Litwinów wysunął swą formułę niemal równocześnie z wysunięciem planu paktu czterech przez Mussoliniego. Taki zbieg okoliczności nie był przypadkowy. Rosja i szereg innych państw nie mogły pozostać obojętne wobec paktu czterech. Natomiast formuła definicji napastnika mogła stać się podstawą bezpieczeństwa państw europejskich wówczas, gdyby pakt czterech oznaczał dyktando zachodnich mocarstw, które miałyby decydować o losach Europy, a które miałyby przystąpić do rozwiązania kwestii rewizji traktatów.

Konwencja londyńska — pisze prasa faszystowska wcale nie jest sprzeczna z duchem i brzmieniem paktu czterech, lecz przeciwnie, konwencja i pakt wzajemnie się uzupełniają.

Faszystowskie, Włochy jako inicjator paktu czterech przyjęły zatem konwencję londyńską spokojnie. Włoska polityka zagraniczna, jak stale podkreśla prasa faszystowska ma być trwale przesiąknięta ideą pokoju, chociaż były chwile, że Włochy chciały światu przedstawić rewizję traktatów pokojowych, jako środek do wybudowania nowego porządku. Ale kiedy pakt czterech został parafowany, wytyczna faszystowskiej polityki zagranicznej nie mogła być w sprzeczności z podstawową zasadą konsolidacji pokoju i dzisiejszego porządku w Europie. W takich warunkach też włoska polityka zagraniczna nie mogła trwać też w sprzeczności z celem konwencji londyńskiej. Trzeba zaznaczyć, że prasa faszystowska zrozumiała nową sytuację i porzuciła kampanię przeciwko Francji i Małej Entencie i dotychczas notuje tylko komentarze pism zagranicznych i różne wersje, dlaczego Rosja w swej polityce zagranicznej przeorientowała się w stronę Europy i dlaczego występuje jako ochronczyni pokoju nie tylko wobec państw sąsiednich ale i państw Europy środkowej.

W rzymskich kołach politycznych krąży pogłoski, jakoby Włochy przygotowywały się do zawarcia politycznego porozumienia z ZSSR. Mówi się o możliwości zawarcia włosko - sowieckiego paktu o nieagresji. W tych samych kołach politycznych mówi się również, że podczas wizyty francuskiego premiera Deladiera w Rzymie rozpoczęte zostaną rokowania w sprawie zawarcia adriatyckiego paktu o nieagresji pomiędzy Włochami a Jugosławią.

Bóle reumatyczne

w stawach i mięśniach, neuralgię i bóle głowy z powodzeniem uśmierza i usuwają tabletki Tegal. Tegal wstrzymuje nagromadzenie się kwasu moczowego, zwalczając w ten sposób w zarodku te niedomagania. Tegal nie wywiera ubocznego szkodliwego działania. Do nabycia we wszystkich aptekach. Nr. Reg. 1364

Wybitny dyplomata francuski ZWIEDZA GDYNIE.

Dnia 19 b.m. rano przybył z Warszawy do Gdyni bawiący obecnie w Polsce minister pełnomocny i główny delegat Francji na konferencję rozbrojeniową w Genewie, Louis Aubert, towarzysz w przedstawiela M. S. Z. radcy Sławińskiego.

Aubert zwiedził port wojenny w towarzystwie przedstawiciela dowódcy floty, komandora Solskiego, nadto zwiedził urządzenia portowe i złożył wizytę w urzędzie morskim, gdzie dyrektor tegoż urzędu Łęgowski udzielał wyjaśnień o porcie gdyńskim.

W końcu Aubert zwiedził szczegółowo port handlowy, oprowadzany przez kpt. portu Kauskiego.

Popołudniu Aubert udał się do Gdańska, gdzie był podejmowany przez generalnego komisarza Rzeeczypospolitej.

Przygotowania do obchodów SETNEJ ROCZNICY ŚMIERCI PUŠKINA.

Towarzystwo im. Puškina w Rosji sowieckiej rozpoczęło przygotowania do uroczystych obchodów setnej rocznicy śmierci znanego poety rosyjskiego Puškina, która przypada na rok 1937. Opracowany już został plan studjów popularnych i naukowych prac o Puškinie i jego twórczości. Równocześnie poczyniono odpowiednie zarządzenia, aby wszystkie pomniki Puškina zostały chronione i odrestaurowane, zwłaszcza pomnik znajdujący się w miejscu pojedynku Puškina na Czarnej Rzece. W tym roku już rozpoczęte zostaną wycieczki do różnych miejsc, które odegrały większą rolę w życiu sławnego poety.

Dzień lotnictwa NOWE ŚWIĘTO W Z.S.S.R.

Rada Komisarzy Ludowych Z.S.S.R. postanowiła ustanowić doroczne święto — „Dzień lotnictwa”. Święto to obchodzone będzie corocznie dnia 18 sierpnia. Przewodniczący centralnego zarządu Towarzystwa lotniczo-chemicznego Związku sowieckich Eide-man oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że ustanawiając święto lotnictwa, Rada Komisarzy Ludowych chce podkreślić ogromne znaczenie, jakie w Z.S.S.R. przywiązuje się do lotnictwa. Już obecnie czynione są przygotowania do tego święta. Dnia 18 sierpnia wszystkie lotnicze organizacje i wszystkie szkoły lotnicze w Związku Sowietów zademonstrują publiczności dotychczasowe zdobycze na polu lotnictwa. We wszystkich ośrodkach przemysłowych odbywać się będą tego dnia przeglądy lotnicze, w których wezmą udział najnowsze sowieckie sterowce i samoloty. Równocześnie wszczęta zostanie kampania celem wytworzenia szerokiej sieci aeroklubów w całym Związku Sowietów.

Śmierć przywódcy WŁOSKICH ANTYFASZYSTÓW.

„Libera Stampa” podaje, że w Paryżu zapadł na anginę i zmarł 65 - letni przywódca włoskiej anty - faszystowskiej emigracji, Cladio Treves. Zmarły był przez 20 lat członkiem parlamentu włoskiego. Był jednym z organizatorów włoskiego ruchu socjalistycznego i redaktorem naczelnym dziennika „Tempo i Avanti”, a obecnie na wygnaniu kierował głównym organem włoskiej emigracji, wychodzącym w Paryżu — „Libera”.

200 tysięcy żydów PRZYBEDZIE Z NIEMIEC DO POLSKI.

Od dnia 1 b.m. w Niemczech działa ustawa, na mocy której cudzoziemcy, przebywający w tym kraju i zarabiający mniej niż 700 młk. miesięcznie, muszą uzyskać pozwolenie na kontynuowanie swojej pracy.

Ta ustawa, według twierdzenia żydów wydana została w celu usunięcia z kraju dużej ilości żydów, obcych obywateli.

Hajn z 7 b.m. umieszczając korespondencję Niemiec, poświęconą skutkom różnych zarządzeń rządu Hitlera pisze:

„1. VII. rząd Hitlera postanowił wydalić 40 tysięcy polskich żydów. W ten sposób niszczycielski pochód barbarzyńców po 3 miesiącach osiągnął swój najwyższy punkt. Nie możemy milczeć i nie wolno nam milczeć”.

A zatem sami żydzi przyznają się, że od 1 b.m. płynąć miała do Polski fala 40 tysięcy żydów. Niewątpliwie, chodzi tu o ojców rodzin, jako tych, którzy zarabiają. Jeżeli weźmie się pod uwagę, że żydzi sami zazwyczaj obliczają swoją rodzinę średnio na 5 osób, wynika, że po 1 b.m. do Polski wpłynąć może około 200 tysięcy żydów.

Alto to jest tylko początek.

MIGAWKI.

GOŁĘBIARZE

Przychodzą ludzie z Sielca, Pogoni, Dąbrowy i Czeladzi ze skargami na hodowców gołębi, że rzucają kamieniami i dziurawią dachy i żeby władze położyły tamę niszczycielskiej manji gołębiarzy.

Można i trzeba zrozumieć ból serca kamienicznikowskiego na widok podziurawionej jak sito papy na dachu i władze bezpieczeństwa publicznego nie będą zapewne mieczały na to wołanie o ochronę mienia, ale warto też przyjrzeć się bliżej tej dziwnej namietności mieszkańców wszystkich przedmieść miast polskich nie tylko Sielca i Pogoni.

Przedewszystkiem zaś warto przyjrzeć się ludziom, którzy patrzają w mleczy błękit nieba. Jest to widok godny pędzla malarza. Stoją i patrzą... Kobieta boso i z gołymi ramionami, założona po napoleońsku, trzech wyrostków z rękami w kieszeniach dziurawych porteczki, jakiś trzydziestoparoletni mężczyzna w cyklistówce, jakaś dziewczyna z dzieckiem na ręku stanowią malowniczą grupę, zapatrzoną w górę. Stoją tak bez słowa kwadrans, pół godziny i dłużej. Poważni są i skupieni. Patrzają, wciąż patrzą.

Tylko wśród nich przechodzi czasem szmer uznania, gdy werfel filknie kozła w powietrze i to niejednego, ale kilka. Najpierw raz cały obrót, a później jeszcze dodatkowo przysiadzie na ogonie. Im częściej kozły filka, tem większą ma wartość oz. werfel.

Wielką estymą w świecie gołębiarzy cieszą się sztuczacy o nadętych gardłach, wydające dźwięk mniej więcej tak brzmiący: „aburduku, aburduku”... Taki sztuczak ma do spełnienia nielada zadanie: ważne jest, jak stawia skrzydła. Musi je tak w locie dociągnąć do siebie, iżby wyglądało, że jest tylko jedno skrzydło; powinien lecieć głową na dół i zabrania mu się przysiadowania na ogonie. Jeżeli nie odpowiada tym wszystkim warunkom, wówczas opinia o nim jest jak najgorsza.

Ach, a ponadto, ileż jest jeszcze wspaniałych odmian gołębi: białe sztrafzundy, duże olendry, szpanery, krymki, czubate kapucyny i królewskie najpiękniejsze gołębie — pawiki z ogonami jak chłopska strzechła.

Ale trzymać gołębie gdzieś na poddaszu albo w komórce, to jeszcze niewielka rzecz. Trzeba ponadto znać sztukę podpuszczania zdobywczyców samców, aby zwabiały do klatki samice z sąsiedniego podwórka. Gdy zobaczycie człowieka, niosącego pod pachą gołębia, to wiedziecie, że gołębiarz ów idzie na podbój serduszek dam gołębiach, będących własnością innego hodowcy. Przewagi miłosne samca gołębiego są dla jego pana niemierniejszym źródłem dumy, niż gdyby pan ów sam przewag tych dokonał.

To nieustanne prowokowanie namietności sercowych w świecie gołębi musi się odbywać z pomocą kamieni, które pobudzają ptaki do dalszych lotów, doprowadzających jakże często gołębią płeć nadobną do upadku.

Oto jest druga strona medalu manji gołębiarskiej.

Mimo jednak niewątpliwiej poetyczności, tkwiącej w kójarzeniu par, oddzielonych murem granicznym, należy stanowczo domagać się, aby miłość gołębi nie rozkwitała kosztem wartości dachów w Sielcu i na Pogoni.

Czarny.

nikat gospodarczy — 15.35 — Muzyka — 15.45 — Władysław Włosik. Pogadanka z działu „Ogrodnik Śląski” — 16.00 — Transmisja koncertu popularnego z Ciechocinka — 17.00 — Co państwo zrobiło dla kultury fizycznej — wygł. plk. Władysław Kiliński — 17.15 — Koncert solistów — 18.15 — „Co to jest Fundusz Pracy” — wygł. p. Zbigniew Madeyski — 18.35 — Koncert orkiestry 73 p. p. pod dyr. por. K. Kanasia — 19.05 — Zo-

fija Kossak - Szczuoka: „Cysterny Basileusa” — 19.20 — Rozmaitości — 19.35 — Komunikaty sportowe — 19.40 — Feljton w rubryce „Na widnokręgu” — 20.00 — Koncert symfoniczny — 21.10 — D. c. koncertu — 22.00 — Transmisja muzyki tanecznej z Ciechocinka; w przerwie wiadomości sportowe, wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej — 23.00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim. Stefan Tymieniecki.

Lekarze w Kasach chorych. Zły projekt, który powinien być zmieniony.

Ile już było krytyki Kas chorych u nas! Ile było i jest narzekania, z których prawie wszystkie sprowadzają się do dwu zasadniczych pretensyj: traktowania pacjentów i leczenia „ekonomicznego”, jak chcą przepisy. Obecnie Kasy chorych wystąpiły z projektem nowych zmian, dotyczących lekarzy. O co chodzi? O wytyczne umów z lekarzami pracującymi w kasach chorych.

Jak te wytyczne wyglądają? § 13 określa: „Lekarz jest obowiązany znać ustawy, rozporządzenia, statut Kasy, regulaminy” i t. d.

Leczenie ma być „ekonomiczne”.

W zakończeniu paragrafu takie jest polecenie: „Gdy zdaniem lekarza otrzymane od organów Kasy lub przełożonych polecenie narusza dobro instytucji lub ubezpieczonych, lekarz ordynujący ma prawo zażądać od przełożonego wydania polecenia na piśmie. Po otrzymaniu takiego polecenia, lekarz jest obowiązany spełnić polecenie i w drodze służbowej zawiadomić o tem lekarza służbowego Kasy”. Dalej według projektu: lekarz może uzyskać etat po trzech latach... O ile zda egzamin!

Etat przypada na 4000 ubezpieczonych! Po wejściu projektu w życie lekarze mają przejść przez „komisje kontrolne”, w celu przekwalifikowania. Dalej, lekarze będą kontrolowani po domach (po czekalniach, gabinetach i t.d.). Za to wszyst-

ko wynagrodzenie lekarza ma wynieść 10% najwyżej wpływów Kasy chorych z tytułu ubezpieczeń. Interpretacja tych nowych zmian brzmi następująco:

1) Lekarz staje się nie tylko lekarzem, ale urzędnikiem.

2) Na skutek poleceń i rozkazów pisemnych może on działać na szkodę ubezpieczonych, ponieważ lekarz nawet, w razie koniecznej potrzeby, nie jest w stanie tych poleceń przekroczyć.

3) Zaufanie u chorych do lekarzy i do Kas zmniejszy się.

4) Obsługa 4000 ubezpieczonych przez lekarza nie jest żadną opieką społeczną!

5) „Kontrolne komisje”, „przekwalifikowania” wkraczają w ingerencję uniwersytetów i mogą być połączone z rozmaitemi nadużyciami.

6) Kontrolę po domach nie mają żadnego sensu.

7) Wynagrodzenie za ciężką pracę jest nędzne.

8) Lekarzem Kasy chorych w tych warunkach nie zostanie wybitniejsza siła lekarska, o zadaniach zaś społecznych lekarza (a wszyscy je spełniają) mowy być nie może.

9) Lekarz staje się urzędnikiem, tylko urzędnikiem.

Konkluzja? Projekt winien być jeszcze raz rozpatrzony, jako zły.

Pod adresem „TOURING KLUBU”.

Jak podawaliśmy w komunikatach Touring Klub w Katowicach organizuje w sobotę wycieczkę do Zakopanego. Czytelnicy nasi skarżą się, że odjazd z Katowic oznaczony jest na godzinę zbyt wczesną, ponieważ w urzędach i biurach praca w sobotę kończy się o g. 13 i tej warstwie pracujących wskutek tego uniemożliwia się wyjazd. Odjazd z Katowic powinien nastąpić o godz. 15. Czas jazdy natomiast mógłby być skrócony, gdyby pociąg nie zatrzymywał się niepotrzebnie na wielu stacjach.

Wreszcie, jeszcze jedna bolączka. Oto przyjazd do Katowic oznaczony jest na godz. 1 w nocy wówczas, gdy do Sosnowca niema już połączenia i trzeba czekać do godz. 4 rano.

Może Touring Klub zechce wziąć pod uwagę te sprawy, a wówczas umożliwi mieszkańcom Zagłębia korzystanie z organizowanych przez siebie wycieczek.

× INFORMACJE O POŁĄCZENIACH TELEFONICZNYCH. Ministerstwo poczt i telegrafów wydało okólnik do urzędów pocztowo - telegraficznych w sprawie udzielania informacji abonentom o do szybkości otrzymania międzymiastowego połączenia telefonicznego. Na zapytania, jak długo trzeba będzie czekać na połączenie telefoniczne otrzymywali dotychczas abonenci odpowiedzi wymijające. Obecnie na polecenie Ministerstwa, telefonistki przyjmujące zamówienie na rozmowy międzymiastowe, udzielają mając abonentom w sposób uprzejmy odpowiedzi wyczerpujących.

× PLAGA ŻEBRACTWA. W swoim czasie Magistrat Dąbrowy założył przytułek dla starców, w którym ulokowano wszystkich miejscowych starców i staruszek, niezdolnych do pracy i nieposiadających środków na utrzymanie. W związku z tem zabroniono w mieście żebractwo i policja usuwała żebraków z miejscowych. Jakiś czas był spokój, później o żebrakach zapomniano i obecnie całe falangi dziadów zamieszkujących w uliczkach w Dąbrowie. Zwłaszcza w uprzywilejowane piątki całe procesje żebraków odwiedzają mieszkania i sklepy, a jacy to są żebracy świadczą fakt, iż jedni nie przyjmują chleba, inni znów mniej od 2 gr. nie przyjmują, a niejednokrotnie odmawiający datku zostają przez żebraka obsypany wywiskami. Plaga ta dotkliwie daje się we znaki zwłaszcza, iż są także żebracy złodzieje, możeby więc Magistrat zechciał zaprowadzić ponownie pewien porządek i w porozumieniu z policją usunąć z terenu miasta plagę żebractwa zamieszkowego.

× ZWYRODNIALEC. Duże poruszenie wśród mieszkańców Starej Dąbrowy wywołała wiadomość o zdemaskowaniu zamieszkałego w tej dzielnicy zwyrodnialca, który dopuszczał się czynów lubieżnych z małoletnimi dziewczętami. Wiadomość ta głównie z tego powodu wywołała zainteresowanie, iż sprawca wywołany był za człowieka spokojnego i rozsądnego, posiada dorosłe dzieci i cieszył się jaknajlepszą opinią, aż tu nagle wyszły na jaw tak brzydkie rzeczy. Otóż do policji zgłosiła się p. Królowa A. zamieszkająca przy ul. Legionów w Dąbrowie i zawiadowała, iż mieszkający w sąsiednim domu przy tejże ulicy 54-letni Fujarski Bartłomiej, robotnik hutnictwa Bankowej, zniewolił jej 9-letnią córkę Irenę. Alłsi za chwilę przybyła do komisariatu druga mieszkanka tego domu z zawiadomieniem, że Fujarski zniewolił również i jej 13-letnią córkę Marię.

Zwyrodniałego robotnika aresztowano i sprawę przekazano władzom sądowym.

KOMUNIKATY

WYCIECZKA DO ZAKOPANEGO. Wycieczka grona pracowników Kasy Chorych do Zakopanego, która została zapowiadana na dzień 5 i 6 sierpnia r.b. w tym terminie nie odbędzie się, z powodu przypadającego na te dni rocznego zjazdu Legionistów do Warszawy. Wycieczka natomiast odbędzie się w dniach 12, 13, 14 i 15 sierpnia r.b. Program wycieczki przewiduje udanie się do Morskiego Oka, Groty Lodowej, Czorsztyna, Pienin. Wycieczka spowodowała bardzo duże zainteresowanie. Ceny przejazdu w obie strony zł. 7.50 od osoby. W wycieczce biorą udział: pracownicy Kasy, ich rodziny oraz goście. Informacji udziela oraz zapisy przyjmuje tylko do dnia 1 sierpnia p. Stanisław Roland-Kopczyński, ul. 3-go Maja 22, m. 8. Zgłoszenia po terminie uwzględniane stanowczo nie będą z powodu ściśle ograniczonej ilości miejsc.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

21

Piątek

Dziś Praksedy

Jutro Marii Magdaleny

Wschód słońca 3 m. 56.

Zachód „ 19 m. 44.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Na podmiebnym szlaku.

PALACE: Pielko Paryża. — Prawo krwi.

EDEN: 10 z Pawlaka.

BEDZIN

NOWOŚCI: Dobroczynia ludzkości.

ŚWIATOWID: Mumja.

DĄBROWA

WANDA: Błękitny Express. — W kraju niepewnego jutra.

ARS: Poniedziałek i wtorek kino niemy. — Od środy „Głos serca” i „Poskromienie złośnicy”.

× OPLATY STEMPOWE NA PEŁNOMOCNICTWACH PROCESOWYCH. Ministerstwo skarbu ogłosiło wykładnię ustawy o opłatach stempowych. Według Ministerstwa skarbu pełnomocnictwo procesowe w sprawie o roszczenie pieniężne, którego kwota przewyższa 500 złotych, jeżeli sprawa należy w pierwszej instancji do właściwości sądu okręgowego. Jeżeli sprawa należy w pierwszej instancji do właściwości sądu grodzkiego opłata stempelowa od pełnomocnictwa procesowego wynosi 2 złote.

Pełnomocnictwo procesowe, zawierające upoważnienie do odbioru zasądzonego przedmiotu sporu, podlega dodatkowej opłacie w wysokości 3 złotych, lub, o ile chodzi o sądy grodzkie, w wysokości 1 złotego, a to w sprawach o roszczenia pieniężne, których kwota nie przewyższa 500 złotych, w sprawach o roszczenie pieniężne z tytułu stosunku służbowego bez względu na wysokość roszczenia oraz w sprawach majątkowych, których przedmiotem nie jest roszczenie pieniężne.

Kontrolerzy FUNDUSZU PRACY.

Zarząd Funduszu pracy postanowił utworzyć specjalne biura kontroli. Zadaniem tych biur będzie sprawdzanie, czy roboty, na które Fundusz pracy udzielił subwencji lub pożyczki, wykonywane są rzeczywiście w rozmiarach przez władze Funduszu zatwierdzonych, oraz czy przy pracach tych zatrudnieni są bezrobotcy w zgłoszonej ilości.

Narazie utworzonych będzie 5 biur kontroli z siedzibą w Katowicach, Poznaniu, Warszawie, Brześciu nad Bugiem i Lwowie. Na czele biur kontroli staną inżynierowie fachowi, którzy rozjeżdżać będą po przydzielonych sobie terenach i przeprowadzać będą kontrole prowadzonych robót. Na przypadek stwierdzenia jakichś niedokładności lub prowadzenia robót w zmniejszonych rozmiarach, władze Funduszu pracy zastosują represje wobec odnośnych gmin lub spółek prywatnych. Represje te polegać będą przede wszystkim na wstrzymaniu wypłat dalszych rat przyznanych pożyczek lub subwencji.

× KASA POMOCY WARSZAWSKIEGO TOW. KOPALN WĘGLA. Onegdaj pod przewodnictwem insp. Rychłowskiego odbyła się na Niemcach konferencja w sprawie wypłaty odpraw robotnikom z Kasy pomocy Warszawskiego Tow. kopalni węgla. Zarząd reprezentowali pp.: imż. Czapliński, Radecki i Kempa. W imieniu robotników występowali pp.: Dusik, Kozłowski, B. Dusik, Szye i Zawartka.

W wyniku konferencji, uwzględniając panującą sytuację (redukcję, ograniczenie ilości dni pracy w tygodniu) postanowiono, że robotnikom zatrudnionym przed 1926 r. wypłacać się będzie normy zmniejszone o 40 proc., a zatrudnionym po 1926 o 5 proc.

× LEGJONOWO ZNÓW OKRADLI. W spółdzielni mieszkaniowej „Legjonowo” w Dąbrowie skradziono maszynę do pisania wartości 400 zł.

PROGRAM RADJOWY

PIĄTEK 21 LIPCA 1933 ROKU.

7.00 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze” — 7.05 — Gimnastyka — 7.20 — Muzyka z płyt gramofonowych — 7.52 — Chwilka gospodarstwa domowego — 11.57 — Sygnał czasu, hejnał — 12.05 — Muzyka lekka — 12.35 — Komunikat meteorologiczny — 12.35 — Muzyka lekka — 14.55 — Muzyka — 15.05 — Komunikat gospodarczy i urzędowa cennik giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach — 15.15 — Muzyka — 15.25 — Kogu-

O budowie kolei Bukowno-Szczakowa

na posiedzeniu olkuskiej rady miejskiej.

Na onegdajszym posiedzeniu Rady miejskiej w Olkuszu, po wysłuchaniu sprawozdań burmistrza p. Majewskiego ze stanu prowadzonych obecnie robót na terenie miasta przy pomocy Funduszu Pracy i odpracowywania dniówek, przystąpiono do spraw, które obecnie najwięcej interesują ogół mieszkańców Olkusza, a nawet Zagłębia, t. j. budowy kolei Bukowno-Szczakowa i powstania osiedla urzędniczo-robotniczego w Bukownie.

P. Majewski, biorący udział w konferencjach dotyczących budowy kolei, zapoznał radnych z wynikami ostatniego obradu w Krakowie. Zarówno w sferach rządowych jak i w łonie zarządu kopalń jaworznickich, toczyły się ożywione dyskusje nad przyspieszeniem realizacji projektu budowy kolei i koniecznością utworzenia narazie spółki dla przeprowadzenia studjów budowy, załatwienia formalności z 20-to kilkoma gospodarzami w Borze Biskupim, przez których tereny prowadzi również trasa i t. p.

W Krakowie powstał projekt utworzenia narazie spółki z ograniczoną poręką pod nazwą „Jaworzno — Olkusz”, do której wejdą Jaworznickie kopalnie komunalne z poważnym kapitałem i Magistrat m. Olkusza z przyłączeniem się później kolei i ew. spółki „Będzin — Olkusz”, zainteresowanej w eksploatacji piasku z okolic Bukowna dla kopalni „Hr. Renard” w Sosnowcu.

Do składu osobowego spółki budowy kolei, ma wejść 3 przedstawicieli t. j. po jednym z każdego zainteresowanego przedsiębiorstwa i jeden neutralny. Na stanowisko tego ostatniego przedstawiciela p. Majewski wysunął posła Kleszczyńskiego z Miechowskiego. Udział Magistratu w spółce poza oddaniem terenu i drzewa na podkłady, wynosiły w gotówce do 5 tysięcy zł.

Na wniosek radnego inż. Opalekiego zapadła uchwała, akceptująca dotychczasowe prace przy budowie łącznicy Jaworzno-Olkusz oraz projektu utworzenia spółki.

W związku z planem rozprzedaży parcel pod osiedle w Bukownie przewodniczący p. Majewski odczytał list zarządu związku właścicieli nieruchomości w Olkuszu z oświadczeniem, że właściciele tabelowi, będący jednocześnie właścicielami lasów olkuskich, których sprzedaż zastrzeżona była w swoim czasie historecznie zgodzą się na anulowanie tego zastrzeżenia, o ile powołany zostanie specjalny komitet rozsprzedaży, składający się z 10 osób (w tym 5 członków i 5 zastępców) ze zw. właścicieli nieruchomości. Ponadto właściciel wysuwa szereg innych warunków.

Po dyskusji, Rada zgodziła się na proponowane warunki z tem jednak.

że skład komitetu, powołany będzie przez radnych miejskich oraz 5 członków i tyleż zastępców z listy przedstawionej przez zarząd zw. właśc. nieruchomości.

Na zakończenie posiedzenia na wniosek radnego Bluma, Magistrat

przystąpi w najbliższym czasie do uporządkowania i uregulowania kanałów odpływowych na terenach pod teren kolejowy i innych, gdzie tworzą się bajora cuchnące i są rozsadnikami chorób.

Krwawa bójka

na nielegalnych szybkach.

Obok stacji kolejowej w Zagórzku istnieje mnóstwo nielegalnych szybów, w których dniem i nocą wrogą pracę, gdyż węgiel z tych szybów, dzięki swej taniości, znajduje licznych nabywców, zwłaszcza wśród przyjeżdżających do Zagłębia rolników z sąsiednich powiatów. „Przemysłowcy” prowadzący nielegalne wydobywanie węgla, pracują zawsze pod groźbą przepędzenia przez policję, bądź też przez właściciela koncesji i prawdopodobnie z tego powodu nie posiadają jakiegokolwiek regulowania wszelkich spraw, związanych z nielegalnym wydobywaniem węgla, jak również załatwiania nieporozumienia i zatargi między przemysłowcami.

Z braku więc takiej organizacji, wynikłe spory i zatargi załatwia się we własnym zakresie i na własną rękę, przyczem za najlepszy argument uznawany jest kij, siekiera, nóż lub rewolwer.

Ostatnio np. wynikiły ostre zatargi pomiędzy szybikarzami Sekułą Marjanem i Waligórą Adamem, którzy od dłuższego już czasu trudnią się nielegalną eksploatacją węgla i w związku z tem istnieją między nimi różne nieporozumienia.

Jak zwykle, zaczęło się od kłótni, a kiedy brakło już usłnych argumentów, Waligóra trzymaną w ręku siekierą chciał rozprawić się z przeciwnikiem. Sekuła jednakże miał się na baczności i na widok wzniesionej siekiery, skoczył w bok, a jednocześnie wyjął z kieszeni rewolwer, z którego strzelił trzy razy, raniąc Waligórę w obie nogi. Rannego przewieziono do szpitala powiatowego w Będzinie, a Sekułę zatrzymano, odbierając mu rewolwer, na który nie miał pozwolenia. Dodać trzeba, iż obydwaj „przemysłowcy” nie cieszą się jaknajlepszą opinią i Waligóra był już w swoim czasie postrzelony także przez policję, lecz strzały mu widocznie nie szkodzi.

Sekwestr wódki

i co z tego wynikło.

Widocznie p. Michał Szmejka, właściciel składu wódek w Myszkowie nie należał do gorliwych płatników, skoro urząd skarbowy zmuszony był pewnego dnia wystać do niego sekwestratora, celem ściągnięcia z opornego dłużnika należnej sumy. Pan Michał na widok wkraczającego do sklepu sekwestratora, zadrżał, lecz nie mając pojęcia o tym, co się dzieje, zaczął złośliwie uśmiechać się do niego. Zrozumiał, że to nie jest żart, dopiero gdy p. Michał najprzód zzieleniał, później poczerwieniał, wreszcie nie panując dłużej nad nerwami syknął:

— Nie płacę i tyle!

Na takie „dictum” sekwestrator, jak gdyby nic nie zaszło, zwrócił się do furmana, Mateusza Miśty, ażeby zabrał ze składu... 150 butelek wódki. Na widok furmana, który zabrał się energicznie do dzieła i jał wyjmować z szaf butelki, p. Michał stanął, jak piorunem rażony, poczem przyszedłszy nieco do siebie podbiegł do niego, uderzył go w twarz, kopnął.

wreszcie krzyknął:

— Te, Mateusz! A zapomniałeś już, kiedy ci pożyczyłem 10 złotych, co? A oddałeś, co? I śmiesz jeszcze cholero przyjeżdżać tu do mnie z tym tam... i zabierać wódkę. Mówię po dobroci — oddaj forsz, albo zmykaj, bo klnę się, że...

Na szczęście p. Michał nie dokonał groźby, gdyż w porę przeszkodził mu w tem policjant, któremu z trudnością udało się utemperować krewkiego p. Michała.

Wczoraj w Sądzie okręgowym w Sosnowcu odbyła się przeciwko niemu rozprawa. I choć p. Michał stanowczo zaprzeczył, jakoby miał uderzyć w twarz i... kopnąć furmana, sąd opierając się na zeznaniach naocznych świadków zająca skazał go na rok więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata.

To, że p. Michał nie siedzi zawdzięcza tylko temu, że był dotychczas niekarany.

Działalność

TOW. „CZYN” W SOSNOWCU.

Pisze nam jedna z czytelniczek, że ongiś dobrze rozwijająca się działalność T. M. S. „Czyn” na Sroduli w Sosnowcu zupełnie zamarła. Zamiast urządzania odczytów, wycieczek członkowie urządzają zebrania na których opowiadają w obecności pań nieprzyzwoite anegdoty.

Istotnie, jeżeli tak jest, to lepiej, aby „Czyn” wogóle zawiesił swe... czynności.

× NA CO IM TYLE MIĘSA? Z jabłki R. Słomnickiej w Sosnowcu skradziono 50 kg. mięsa, wartości 55 zł.

Moc dowodowa zapisków

NIEMAJĄCYCH CHARAKTERU. KSIĄŻ HANDLOWYCH.

Moc dowodowa zapisków, niemających charakteru ksiąg handlowych, zależy od okoliczności konkretnego przypadku; władza odmawiając tym zapiskom mocy dowodowej, powinna podać do wiadomości płatnika przesłanki faktyczne, które spowodowały ujemną ocenę tychże dowodów. Orzeczenie takie wydał Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z 6 lutego 1933 r. i rej. 5019-31 w sprawie przeciw Komisji Odwoławczej w Grudziądzu w przedmiocie wymiaru podatku przemysłowego za r. 1928.

Przystępując do rozważania zarzutów skargi, skierowanych przeciw ustaleniu wysokości sumy obrotu podatkowego, zaznacza N. T. A., że Komisja Odwoławcza, załatwiając odwołanie płatnika, podaje jako powód pominięcia ofiarowanych w odwołaniu dowodów fakt prowadzenia tylko zapisków, niedających należytego obrazu obrotów.

N. T. A. uznał, że powyższe motywy za skarżonej decyzji nie mogą być uważane za rozprawienie się z konkretnymi zarzutami odwołania i istotnie dla rozstrzygnięcia sprawy wnioskami dowodowymi sprawy w rozumieniu postanowienia art. 91 ust. 1 w związku z art. 88 i 89 ustawy o podatku przemysłowym. Jakkolwiek bowiem ta ustawa przyznaje kwalifikowaną moc dowodową, tylko księgom handlowym, to jednak z tego bynajmniej nie wynika, aby książki obrotu, względnie zapiski nie mogły dać dostatecznej podstawy do ustalenia obrotu. Moc dowodowa takich dokumentów zależy od okoliczności konkretnego przypadku i władza, odmawiając odnośnym dowodom mocy dowodowej powinna podać do wiadomości płatnika przesłanki faktyczne, które spowodowały władzę do ujemnej oceny odnośnych dowodów.

Powyższym atoli wymogom nie czynią zadość motywy, przytoczone dopiero w odpowiedzi na skargę, to stwierdzenie, że ani protokół urzędowy z 15 czerwca 1929, zawierający wynik badania przedłożonych przez płatnika zapisków, ani też akta administracyjne nie wykazują żadnych momentów, świadczących o niezachowaniu tychże zapisków, natomiast motyw dysproporcji między rozmiarem przedsiębiorstwa, a obrotem wykazanych zapisków, w tak ogólnikowym ujęciu, bez przytoczenia konkretnych okoliczności faktycznych, nie może być uważany za dostateczną podstawę do uzasadnienia dyskwalifikującej decyzji odnośnie do ofiarowanych przez płatnika dowodów.

Z powyższych powodów N. T. A. uchylił się na zasadzie art. 84 p. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 października 1932, poz. 806 Dz. Ust. zaskarżoną decyzję.

POEZJA I PROZA.

Beniek Grynspan jedzie ze swą narzeczoną łódką po Wiśle.

— Wiesz, Beniek — woła z entuzjazmem panienka — jacy tam łódki mogły tak jechać z tobą do końca świata!

— Zwarjowałeś? Po dwa złote za godzinę.

WŁODZIMIERZ SULIMA POPIEL

Uroczne oczy.

19.

Wszyscy śpiewali wesoło jedną koledę po drugiej. Dwie małe Jędruszkówny pisały cieniutkimi głoskami, a kobiety i Hanka rzetelnie udawały klarnety, kiedy znowu Jędruszek z Jaroniem nisko i z powagą im basowali.

Zych nie śpiewał wcale, tylko na skrzypkach grał, kiwał głową i przytupawał nogą, aż szklanki z herbatą poczęły dzwierać na stole.

— A teraz Haniuś, zamim na pasterkę pójdziemy, zaśpiewamy sobie jeszcze tę piosenkę, którą słuchaliśmy latem, jak grało radio u dyrektora — odezwał się naraz Jacek. Popróbował smykkiem struny, wreszcie zaczął grać i podśpiewywać.

Oczy czarne, oczy twe, jakże one dziwną mają moc...

Ale Hanka wzruszyła tylko ramionami, odsunęła się na bok i odpowiedziała, że śpiewać tego dziś nie będzie.

Młody człowiek począł ją prosić i porękać całować, do jego prośb puylały się Jędruszkowie i rodzice, ale nie dała się namówić. Śpiewać tego nie mogła.

Te oczy czarne przypominały jej teraz kogoś... Widziała te oczy raz dobrze, kiedy z matkąosiła bieliznę, a one patrzyły na nią tak ogniste i pochłaniały całą, że drżała na całym ciele... A drugi raz patrzyła na nią w sankach, kiedy wracała ze stacji i mimo zupełnego zmierzchu widziała dobrze, jak świeciły się do niej i opanowywały całą, że omdlenie uczuwała we wszystkich członkach.

Zych posmutniał, że narzeczona odmawia mu takiej drobnostki, ale nie nęgał.

Na pasterkę poszli razem w trzy pary, bo Jędruszkowie pozostawili swoje dziewczęta w domu.

W czasie świąt zetknął się Jaron z starym fabrycznym furmanem Walentym, który oznajmił mu, że ma mu pewien bardzo ważny sekret do powiedzenia.

— Cóż tam takiego? — zapytał cieka-

wie Jaron. — Czy może mnie chcą usunąć z lemiuszowni?

— Boże broń! Wy pewnie teraz w lemiuszowni siedzicie, jak inni.

— Więc co u licha? Jaka sekretna sprawa może mnie dotyczyć?

Walenty poskrobał się w głowę.

— Powiem wam Jaroni szczerą prawdę, jak na spowiedzi, boście chłop uczciwy. Znamy się przecie lat tyle i żadnej zwady nigdy między nami nie było. A że wam dobrze życzę, więc radibym was od nieszczęścia ochronić.

— Od nieszczęścia? — poderwał zainteresowany wielce Jaron!

— Rzetelnie wam mówię, że od nieszczęścia. Przyszłoby mi tylko, że mnie nie zdradzicie, bo wyleciałbym ze służby.

— Na Boga żywego klnę się wam, że będę milczał. Przecie jak mnie chcecie zrobić przysługę, nie będę wam lotrostwem odpłacał.

Walenty ujął Jaronia pod rękę i poszli ulbity w śniegu długą.

Nie zbyt długo trwała ich rozmowa, w czasie której dowiedział się biedny ojciec o tem, jak Klemas zabrał do sa-

nek Hankę, kiedy wracała ze stacji i przez całą drogę darzył ją uściskami i pocałunkami.

— Siedziałem do nich tyłem, bo powoziłem, ale słuch mam dobry i dobrze uważałem na każdy ruch i każde słowa za sobą — kończył opowiadanie Walenty.

Jaron, wysłuchawszy słów furmana, przystanął, głowę opuścił i ręce, tylko oddychał ciężko i przekleństwa jakieś wyrzykiwał mu się z ust.

— Więc tak jest — rzekł wreszcie. — Dziękuję wam stokrotnie za tę przestrożę. Jeszcze może czas, więc ochronię dziecko od zguby.

Uściskał rękę Walentego i poszedł, ale nie do swego domu tylko do Jędruszki, z którym od pewnego czasu miał często jakieś ciche narady.

— Teraz wiem już, czemu ona tak się dla Jacka zmieniała — mruczał sam do siebie, zaciskając pięści. — Ale poczekaj, panie inżynierze, my jeszcze zrobimy ze sobą dorachunek.

D. c. n.

HISTORIA 200.000 ZŁ.

Takie pieniądze dziś można wygrać tylko na Loterii. W następnej IV klasie główna wygrana wynosi jeszcze więcej, bo 250.000, a w V-ej okragły milion zł. lub nawet dwa.

200.000 padło w ostatnich dniach na los sprzedany w Warszawie. Właścicielami dwóch pierwszych ćwiartek tego losu są dwaj krawcy: pp. K. E. i M. O. Z pewnością obu pieniądze przydadzą się bardzo. Ilez z garniturów trzeba uszyć, aby zarobić po 40.000 zł. netto.

Trzecią ćwiartkę posiada urzędnik prywatny p. W. U. Wreszcie na czwartą ćwiartkę wygrał pośrednik handlowy p. A. J. Interesy rozmaite jeszcze idą kiepsko, ale za to ten z Loterią Państwową poszedł mu bardzo dobrze.

Z pewnością żaden z tych graczy nie żałuje, że kupił los, a każdy kto los kupił, ma to same szanse wygrania. Bez losu nie wygrasz.

Ciągnięcie IV klasy rozpoczyna się dnia 10 sierpnia i trwa 5 dni.

KRONIKA ZAWIERCIA

Kursy nauczycielskie w Zawierciu.

Staraniem inspektora szkolnego p. T. Kucharczyka odbyły się w Zawierciu kursy nauczycielskie mające na celu zapoznanie szerszego ogółu nauczyc. szkół powszechnych z nowymi programami. W II turnusie, który trwał od 3 do 15 lipca r.b. brało udział 77 nauczycielstwa z powiatu Będzińskiego i zawierciańskiego. Prelegentami na kursie byli pp. Godzińska z Sosnowca i p. Zechaczewski inspektor z Kozienic. Nastrój na kursie był miły. Zapał, pomimo zmęczenia nauczycielstwa wskutek całonocnej ciężkiej pracy szkolnej, wielki. To też w dniu 15 lipca serdecznie zęgnano grono uczestników swych prelegentów. W imieniu nauczycielstwa powiatu Będzińskiego zęgnął p. Banański, a w imieniu nauczycielstwa powiatu Zawierciańskiego zęgnął wpięknymi słowami nauczyciel p. Przybytniowski. Wręczono prelegentom wiązanki kwiatów i 18 złotych na bezrobotnych. Wspomnieć należy, że nauczycielstwo zwiedziło w Dąbrowie Górniczej kopalnię Paryż, Hutę Bankową i Muzeum geologiczne — a w Myszkowie fabrykę papieru. Ze łzami w oczach rozjeżdżało się nauczycielstwo do swych domów na zasłużony wypoczynek.

Jeden z uczestników.

× **PODZIĘKOWANIE.** Zarząd Stowarzyszenia młodzieży polskiej żeńskiej w Zawierciu składa za naszym pośrednictwem dr. J. Brzezińskiemu, p. mgr. St. Pasienbińskiemu, oraz paniom z patronatu najserdeczniejsze podziękowanie za łaskawe ofiarowanie do biblioteki S. M. P. Ż. b. cennych książek.

× **ZE STOWARZYSZENIA PAŃ MIŁOSIERDZIA ŚW. WINCENTEGO A PAULO.** Zarząd Stowarzyszenia pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Zawierciu w związku z uroczystością chorych, która się odbyła w tych dniach w Zawierciu, składa za naszym pośrednictwem serdeczne podziękowanie zawierciańskiemu proboszczowi ks. prałatowi Franciszkowi Zientarze, ks. paronowi Franciszkowi Strugale, dyr. Zofji Banachiewiczowej prezesce P.C.K. za wypożyczenie wozów i obsługi, dyr. Sewerynowi Wesółowskiemu za wypożyczenie koni i obsługi, przede wszystkim zaś Stowarzyszeniu młodzieży polskiej żeńskiej, harcerkom z seminarjum żeńskiego nauczycielskiego, które z wielkim poświęceniem wnosili chorych do kościoła.

× **ZAPYTANIE POD ADRESEM DYREKCJI KOLEI.** W związku z artykułem K. Z. z dnia 19 b.m. o obniżce taryf kolejowych zapytują się czytelnicy z Zawiercia, co będzie z dziwnymi cenami biletów osobowych, obowiązujące mi na trasie Zawiercie—Sosnowiec. Cena biletu na pociągi podmiejskie z Zawiercia do Będzina jest droższa o 30 gr. niż do Sosnowca. Zainteresowani w tej sprawie proszą zagłębiowskie władze kolejowe o wyjaśnienie, dlaczego tak się dzieje. Sosnowiec przecież leży o 5 km. dalej niż Będzin, a bilet do niego tańszy. Czy to nie jest absurdalne?

× **WYBRYK.** Onegdaj w godzinach popołudniowych przejeżdżał pociąg towarowy za drugim przejazdem. Siedząca gromada łobuzów w przydrożnym rowie na widok zbliżającego się pociągu, zaczęła rzucać kamieniami do obsługi kolejowej. Jeden kamień poważnie zranił w głowę kolejarza. Na widok zbliżającego się posterunkowego ulicznicy zbiegli w kierunku ulicy Piaskowej.

Sen dobry i bezsenność.

Higiena snu.

Dobry sen jest błogosławieństwem dla człowieka. Zapomina się w nim o wszystkich bólach i trudach życia; męczące senne budzą w wyobraźni miraż nieprzeczuwanych złud szczęścia. Ale daje nam sen i rzeczywiste, realne korzyści. Oto, przespawszy dobrze noc, wstaje człowiek, pokrzepiony na duchu i na ciele, z mową siłą do walki życiowej. Sen jest tym niezbędnym wypoczynkiem organizmu, bez którego zapasy energii wyczerpałyby się rychło najzupełniej.

Życie mózgowe zostaje przez sen w bardzo znacznej mierze powstrzymane. Kiedy śpimy, puls uderza znacznie wolniej, oddech jest mniej głęboki, procesy życiowe mniej energiczne; ciało oziębia się wskutek spadku temperatury.

W pierwszych godzinach po udaniu się na spoczynek sen zdrowego człowieka organizmu bywa zawsze najlepszy.

Przeciwieństwem snu jest bezsenność, wynikająca niemal zawsze ze stanu patologicznego, to znaczy innymi słowy chorobliwego.

Ilość snu, jakiego wymaga organizm, jest bardzo względna i zależy od indywidualności danej osoby. I tak np. organizm dziecka wymaga snu długiego i spokojnego. Ludzie o temperamentie sangwiniacznym śpią niewiele, nerwowcy natomiast muszą spać dłużej, aby rzeczywiście wypocząć. Kobiety potrzebują znacznie więcej snu, niż mężczyźni.

Jak się układać do snu, aby spać dobrze? Otóż lepiej jest spać na łóżku, nieco zatwardo zasłanym, aniżeli na zbyt miękkim; głowa śpiącego powinna spoczywać niemal na równej linii z resztą ciała, sypianie na spiętrzonych poduszkach nie jest wskazane, ja-

ko niehigieniczne; ciężar przykrycia nie powinien być zbyt wielki.

Życie codzienne daje jeszcze szereg innych wskazówek, jak postępować, by sen był zdrowy, spokojny i pokrzepiający. Więc przedewszystkiem dobrze jest przed udaniem się na spoczynek poświęcić parę chwil na ćwiczenia fizyczne, lub choćby dłuższą przechadzkę. Jeść należy bardzo umiarkowanie, wyłączenie pokarmy łatwostrawne, w każdym zaś razie przyjmować posiłek na dłuższy czas przed udaniem się na spoczynek. Okna sypialni powinny być tylko przysłonięte do połowy, a w miarę możliwości nawet zupełnie otwarte, by powietrze miało całkiem swobodną drogę przypływu. Kąpiel lub tusz, zastosowane przed udaniem się na spoczynek, a chociażby tylko dokładne obmycie ciała, wpływają na sen bardzo korzystnie.

Jedną z bardzo częstych przyczyn bezsenności lub złego snu bywa nadbyt obfity posiłek wieczorny; skutkiem nadużycia trunków zwłaszcza źle funkcjonują nerki.

Użycie odrobiny dwuwęglanu sodu (soda apteczna) w pół szklanki jakiegś wody alkalicznej może zaradzić szybko na tę niedyspozycję.

Oczywiście nie potrzeba dodawać, że gdy bezsenność przybiera chorobliwy odcień, a nie jest tylko jednorazowym objawem, którego źródło zazwyczaj sami łatwo możemy odszukać, należy się zwrócić o pomoc do lekarza i ewentualnie poddać się kuracji. Pamiętajmy bowiem zawsze o tem, że dobry sen jest nieodzowną potrzebą organizmu, jest wypoczynkiem po znużeniu ducha i ciała, jest podstawą naszego zdrowia fizycznego i duchowego.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dostawy polskich hut dla Sowietów.

Jak się dowiadujemy, dobiegły końca rokowania polsko-sowieckie o zwiększenie wzajemnych transakcji handlowych na rok bieżący. Poważnemu zwiększeniu uległy zamówienia sowieckie w hutach polskich. Na podstawie zawartych umów, Sowiety zakupiły w Polsce z dostawą w roku bieżącym około 150 tysięcy tonn wyrobów hutniczych, a mianowicie żelaza walcowanego, szyn kolejowych i stali szlachetnej. Zamówienia te wykonane będą przez hutę „Pokój” i inne huty śląskie, należące do „Wspólnoty interesów”.

Dostawy hutnicze jaskutekznione będą na warunkach kredytowych. Weksle sowieckie mają mieć 18-miesięczne terminy płatności, a wystawione będą w złotych polskich. Dys-

konto weksli sowieckich za te dostawy przyjął na siebie Bank Polski.

Sowieckie organizacje handlowe zgłosiły również zapotrzebowanie na dostawę pewnych ilości cukru i ryżu glazurowanego. W kwestji dostaw tych towarów porozumienia jeszcze nie osiągnięto. Łuszczenie ryżu w Gdyni, oraz kartel cukrowniczy nie dały dotychczas konkretnych odpowiedzi na ofertę sowiecką.

Sfinalizowane już transakcje na dostawę wyrobów hutniczych w roku bieżącym opiewają na sumę około 30 milionów złotych.

Równocześnie — jak informują agencję Press — Sowiety uzyskały w Polsce powiększenie kontyngentów nad ostatek futer, kawioru i ryb.

Kronika gospodarcza.

30 - MILJONOWY KREDYT REJESTROWY NA KAMPANIE ZBOŻOWĄ. Bank Polski przystąpił do uruchomienia rejestrowego kredytu na zastaw zboża na następną kampanię zbożową. Kontyngent tego kredytu został określony na 30 milionów złotych. Oprocentowanie będzie wynosiło około 8%. Pożyczki z tytułu kredytu zastawowego mają być spłacane w 6 ratach miesięcznych począwszy od stycznia 1954 r. Pierwsze cztery raty będą wynosiły po 15% początkowego kapitału, dwie ostatnie po 20%. Rozporządzeniem kredytów zajmie się następujące instytucje: B. G. K., Państw. Bank Rolny, Bank Kwiełki, Potocki i Ska, Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Wileński Prywatny Bank Handlowy i Centrala Rolników.

Ponadto rozporządzeniem kredytów dla mniejszej własności rolnej zajmie się Bank Rolny i Bank Zw. Spółek Zarobkowych.

TRANZYT OWOCÓW DO CZECHOSŁOWACJI PRZEZ GDYNIE. Tranzyt owoców południowych do Czechosłowacji przez Gdynię stale się zwiększa, mimo przeszkód skutkiem czechosłowackich ograniczeń dewizowych.

Zainteresowane w tej dziedzinie firmy oczekują zniesienia ograniczeń dewizowych w Czechosłowacji, aby tem intensywniej przystąpić do zwiększenia tranzytu. Z mierzających źródeł informują, że rząd Czechosłowacji przystąpił na najbliższym czasie do złagodzenia tamujących tranzyt zarządzeń dewizowych, co wpłynie w dużej mierze na ułatwienie owocowego obrotu tran-

zytowego do Czechosłowacji via port gdyniński. Dotychczasowe zwolnienia dewizowe obejmują następujące grupy towarów: produkty rolnicze, wyroby kamienne, oleje mineralne, towary tekstylne, kauczukowe, szklane i galanterijne, maszyny i narzędzia oraz produkty przemysłu chemicznego.

ROKOWANIA W GÓRNICTWIE WĘGLOWYM NA G. ŚLĄSKU. O ile bezpośrednie rokowania w sprawie umowy zbiorowej w górnictwie węglowym na Górnym Śląsku nie przyniosą wyników i nie dojdzie do porozumienia pomiędzy pracodawcami a robotnikami, sprawa ta zostanie przekazana Komisji Rozjemczej.

Pierwszą konferencję dla rozpoczęcia rokowań inspektor pracy w Katowicach wyzna czył na 21 b.m.

HITLERYZACJA ZWIĄZKU NIEMIECKIEGO. W wyniku całkowitej hitleryzacji centralnej organizacji przemysłu niemieckiego zmuszono do ustąpienia wybitnego działacza gospodarczego tajnego radcę Kastla. Piastował on mandat prezesa centralnego związku przemysłu niemieckiego przez 10 lat i usunięty został za zbyt energiczne przeciwstawianie się eksperymentom hitlerowskim w gospodarce niemieckiej.

Znamienne jest, że po powołaniu na stanowisko prezesa całkowicie zreorganizowanego centralnego związku przemysłu niemieckiego, dra Kruppa von Bohlen, radca Kastl nie objął w prezydium związku żadnego stanowiska. Ustąpienie jego pozostaje w związku częściowo również i z antyzem Kruppa.

GIELDA ZBOŻOWO - TOWAROWA.

Zyto I standard 700 g-l od 20.50 do 21.00
Zyto II standard 687 g-l bez obrotów. Pszenica czerwona jara szklista 777 g-l 40.00—41.00. Pszenica jednolita 742 g-l 39.00—40.00. Pszenica zbierana 731 g-l 38.00—39.00. Owies jednolity 468 g-l 18.00—19.00. Owies zbierany 438 g-l 17.00—18.00. Jęczmień na kaszę 18.00—19.00. Mąka pszenna gat. pierwszy 45% „luskusowa” 65.00—68.00. Mąka pszenna gat. pierwszy 65% 58.00—63.00. Mąka pszena gat. drugi 20% po „luskusowej” 53.00—68.00. Mąka pszenna gat. trzeci „poślednia” 28.00—38.00. Mąka żytnia pyłkowa gat. I 65—55% 57.00—59.00. Mąka żytnia siatkowa gat. II po 55% 27.00—29.00. Mąka żytnia razowa 95% 27.00—29.00.

GIELDA WARSZAWSKA.

Dnia 20 lipca.

Dewizy: Belgja 124.95. Gdańsk 173.95. Holandia 361.45. Londyn 29.75—29.74. Nowy Jork 6.28. Paryż 35.05. Szwajcaria 172.85. Włochy 47.35.

Obroty dewizami mniej, niż średnie, tendencja niejednolita. Dolar w obrotach prywatnych 6.26, rubel złoty 4.85, dolar złoty 9.17, gram czystego złota 5.9244. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 213.40, w obrotach prywatnych banknoty niemieckie 211.00, w obrotach prywatnych banknoty angielskie 29.75.

Papiery procentowe: 3 proc. poz. budowla. na 38.50—38.75; 7 proc. poz. stabilizacyjna 50.38—50.00 (w proc.); 4 proc. poz. inwestycyjna serjowa 110.00; 5 proc. konwersyjna 44.25; 6 proc. poz. dolarowa (odcinki po 500 dol.) 64.50 (w proc.); 10 proc. poz. kolejowa 100.50 (w proc.).

Akcje: Bank Polski 82.50; Kijewski 17.25; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 19.50; Lilpop 11.75.

KRONIKA OLKUSZA

× **OSOBISTE.** Sekretarz Magistratu m. Olkusza, p. Józef Urański wrócił z kursu samorządowego z Warszawy i objął urządowanie.

× **Z ZA KULIS GOSPODARKI STRAŻY W CHECHLE.** W dniu wczorajszym przed sądem grodzkim w Olkuszu stanął Antoni Krawczyk, b. kasjer zarządu straży pożarnej w Chechle, gm. Bolesław, pod zarzutem sprzeniewierzenia 211 zł. na szkodę straży. W toku rozprawy wyszło na jaw, że Krawczyk właścicielem był kasjerem „malowanym”, przyjmował tylko drobne kwoty z zabaw, większe zaś sumy i subsydia podejmował b. prezes straży p. Dobrek z Chechla, który częściowo prowadził księzkę kasową. Po zbadaniu świadków i biegłego, p. burmistrza Majewskiego, sąd Krawczyka uniewinnił.

× **BREDNIE „I.K.G.”** We wczorajszym sprawozdaniu „I.K.G.” o niedzielnej burzy w powiecie Olkuskim (podanej przez nas w numerze wtorkowym) m. im. była wzmianka, że „pod wodą stoi gmach sejmiku olkuskiego”. Są to brednie. Takiego potopu w Olkuszu nie było i żadnego gmachu sejmiku olkuskiego nie posiada, a mieści się w budynku starostwa, zaś salę konferencyjną ma przy ul. Mickiewicza w domu p. Buchowieckiej.

× **DROBNY POŻAR.** Wczorajszej nocy mieszkańcy Olkusza zostali zaalarmowani pożarem przy ul. Wolnościowej, gdzie uległo spaleniu część dachu i tynki na szkodę Wolfa Goldfina.

× **ŚMIERĆ NA PODWÓRKU BABKI.** Onegdaj bawiąc się na podwórku swej babki Anny Chmiś w Sulozowej, wpadła do sadzawki 3-letnia Leona Krawiec i utonęła.

× **ZAMROCZONY GOSPODARZ ZGUBIŁ KONIA.** W dniu wczorajszym donosiliśmy o znalezieniu furmanki zaprzężonej w jednego konia bez właściciela. Pomimo poszukiwań gospodarza nie znaleziono, wobec czego zachodziła podejrzenie wypadku zabójstwa lub samobójstwa. Sprawa zaginięcia gospodarza wyjaśniła się dopiero wczoraj. Oto jadąc po węgiel do Dąbrowy w nocy na 18 b.m. gospodarz ten przed Olkuszem pociągnął sobie z butelki niegorzej. Ogarnęła go senność, a ponieważ miły chłód leśny wabił do odpoczynku, gospodarz dał się pociągnąć urokowi i kapkę się zdrzemnął na murawie leśnej. Przebudzenie nastąpiło o świcie. Sądząc, że koń, który już kilka razy był w Dąbrowie, sam do niej trafił, gospodarz podrażował do Dąbrowy pieszko, nie rozpytując nawet po drodze o los swego „przyjaciela”. Po dwóch dniach bezcelowej wędrowki, właściciel znalazł konia na posterunku w Olkuszu. Gospodarz ten pochodzi z Koniuszy pow. Miechowskiego i uchodzi za mądralę w całej wsi.

Z CAŁEJ POLSKI

MIEDZYNARODOWA WYSTAWA DRZEWORYTÓW.

Towarzystwo sztuki polskiej wśród obcych organizuje wspólnie z Instytutem propagandy sztuki międzynarodową wystawę drzeworytów. Wystawa ta odbędzie się w Warszawie we wrześniu.

DO MAUZOLEUM NA HARENDZIE.

W myśl uchwały komitetu budowy mauzoleum s. p. Jana Kasprzowicza, która zapadła na ostatnim posiedzeniu w kwiecień b. r. w Krakowie postanowiono w dniu 1 sierpnia jako 7-mą rocznicę zgonu poety, szczątki jego dotychczas spoczywające na starym cmentarzu zakopiańskim przenieść do mauzoleum na Harendzie. W dniu 31 lipca nastąpi ekshumacja zwłok, które złożone zostaną w kościółku na starym cmentarzu, a koło których od 6 do 11 w nocy ustawiona będzie straż honorowa. W dniu 1 sierpnia o godz. 9 rano w starym kościele zostanie odprawione nabożeństwo, poczem ruszy pochód głównymi ulicami Zakopanego na Harendę, gdzie odbędzie się poświęcenie kaplicy i złożenie zwłok. Podobno dyrekcja kolei państwowych zorganizować ma specjalne pociągi z Krakowa do Warszawy, by umożliwić najszerszym warstwom inteligencji wzięcie udziału w uroczystości przeniesienia zwłok Kasprzowicza do mauzoleum.

WYROK NA PRZEMYTNIKÓW SACHARYNY.

Onegdaj w Katowicach zapadł wyrok w głośnej sprawie o przemyt sacharyny. Oskarżeni Wolf Leizor Żmigrod, handlarz koni z Bytomia, oraz Maks Mechel Saper, kupiec z Bytomia, skazani zostali na karę po 2 lata aresztu, oraz na grzywny po 2.367.920 zł. z zamianą po 2 lata aresztu, następnie Majer Lejbus Nasielecki, handlarz z Łodzi, na 100.00 zł. grzywny z zamianą na 100 dni aresztu, oraz na 6 miesięcy aresztu Moszek Bagno, handlarz z Łodzi, na 30.000 zł. grzywny lub 30 dni aresztu i 3 miesiące aresztu, Icek Lubowski, handlarz z Krakowa, na 100.000 grzywny lub na 100 dni aresztu i na 6 miesięcy aresztu, wreszcie Salomon Halpern, handlarz z Krakowa, na 55.000 zł. grzywny lub na 35 dni aresztu i 2 miesiące aresztu, 18-letni oskarżony Karol Saper z Bytomia uwolniony został od winy i kary. Zasądzono Bagno i Halpern wypuszczeni zostali na wolność podobnie jak i Karol Saper. Inni zasądzeni pozostali nadal w areszcie.

Przemysłowca ta banda skazana została za przestępstwo z art. 45, 25 i 55 ust. karne - skarbowe o przemyśle i posiadaniu środków słodzonych. Wyrok wywołał olbrzymie wrażenie. Zlikwidował on jedną z największych band przemysłowych w Polsce.

NAPAD NA KRÓLA CYGANÓW.

W mocy z wtorku na środę banda uzbrojona w noże i rewolwery, zaopatrzo-

na, złożona z 13-u osób, napadła na rozłożony pod Kamienicą na Śląsku obóz cyganów, w którym przebywał król cyganów, starszy Iwan Kwiek. Napad był tak nagły i niespodziewany, że steroryzowani rewolwerami cyganie dali się ograżyć, jak pokorne baranki. Bandytami chodzono widocznie o ograbienie przedewszystkiem króla cyganów, Kwieka, o którym nieśła fama, iż jest niezmiernie bogaty i „sypia na złocie”. Królowi cyganów zabrano 1.200 złotych, 12 dukatów złotych oraz godło królewskie, piękny złoty pas, długości 65 cm., gruby na półtora centymetra. Ponadto bandyci

okradli cyganów. Okradziony król, oblicza swe straty na 3.500 złotych.

Policja zawiadomiona o napadzie wszczęła energiczne śledztwo. Bandyci zbiegli w stronę Białej. Posterunki policji w Kamienicy, Mikuszowicach, Białej i Bielsku biorą udział w dochodzeniach. Wiadomość o zuchwałym napadzie na obóz cyganów zelektryzowała wszystkich mieszkańców Kamienicy i okolicy. Naogół istnieje przypuszczenie, iż napadu dokonała jakaś druga banda cyganów, która stoi w silnej opozycji do Kwieka, nie uznając go za swego króla.

Deszcz meteorytów

spada na ziemię.

W muzeach przyrodniczych przechowują się setki meteorytów, gości z przestrzeni kosmicznych. Większość meteorytów jest rozmiarów niewielkich, albowiem niezliczone ilości aerolitów, przyciągane w swym biegu przez ziemię, rozżarzają się do białości w zetknięciu z atmosferą naszego globu, a wówczas spalają się one, pozostawiając drobne kawałki i po większej części spadają na ziemię w postaci małych okruchów. Astronomowie obliczają liczbę bolidów, które spalają się w atmosferze ziemskiej na blisko 12 miliardów dziennie.

Największy bolid spadł w Europie we wsi Kiahinya na Węgrzech. Spadł on na pole w r. 1866, ważył około 300 kilogramów. A jednak wymiaru tego bolidu są nikłe w porównaniu z

gigantycznymi aerolitami, które w niedającej się określić epoce, spadły na terytorja Brazylii, Peru, Meksyku; waga tych olbrzymów waha się między 8000 — 15.000 kilogramów.

Jednym z ostatnich pocisków kosmicznych wielkich rozmiarów, który spadł na ziemię, był kolosalny aerolit, który lat temu kilka ugrzązł w tajgach zachodnio-syberyjskich. Uderzenie tej kilkunastometrowej masy było tak potężne, iż w promieniu kilkudziesięciu kilometrów odczuwano wstrząs podobny do trzęsienia ziemi. Pęd i nacisk powietrza przy spadku aerolitu spowodował połamanie i powrywanie drzew z korzeniami w tajdze w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od miejsca spadku.

„Władca klejnotów”

Tam, gdzie kopią rubiny.

Z krwi zwyciężonego boga, zrobiony został rubin „władca klejnotów” — tak głoszą stare legendy hinduskie, podnosząc rubin do symbolu kropli krwi, odciskając ten cudowny kamień jakimś tajemniczym urokiem.

Od najdawniejszych czasów rubin ceniony był bardzo: błyszczał w koronach królewskich, na godłach kapłanów najstarszych religij azjatyckich, na palmach najpiękniejszych księżniczek.

Ojczyzną rubinów jest Birma. Wprawdzie kopalnie Cejlonu, Sjamu i Indochin dają kamienie tej samej barwy, lecz nie tej wielkości, co birmańskie.

Największe kopalnie rubinów znajdują się w Górnej Birmie, w Mogoku, leżącym na wysokości 4 tys. stóp, w pobliżu Mandalaju. Kopalnie Mogoku, leżące w ukryciu gór, są jeszcze bardzo mało wyzyskane.

Rubiny wydobywa się przeważnie w łóżyskach dolin, w których wraz

ze żwirem i piaskiem, osiadają w szczelinach skalnych.

Te wspaniałe klejnoty wydobywa się zapomocą bardzo prymitywnych narzędzi, albo nawet zupełnie bez nich: praca polega na tym, żeby obnażyć leżący pod gliniastą powierzchnią żwir, który stanowi warstwę, dającą kryształ rubinów.

Kopalnie rubinów — to płytkie otwarte doły, w których, tylko w pewnych okolicznościach, przebija się tunele i szyby.

Żwir, obfitujący w kamienie rubinów, zbiera się na stołach, w specjalnych szopach — sortowniach, gdzie zaufani odbiorcy pilnują bacznie robotników.

Najlepszym jednak zabezpieczeniem przed kradzieżą jest dopuszczenie robotników do pewnych udziałów w zyskach. W takich wypadkach robotnicy pilnują się wzajemnie i dużo lepiej, niż najbardziej doświadczeni dozorczy.

Hałaśliwe jarmarki, odbywające

się co kilka dni w Mogoku roją się od handlarzy rubinami. Dokonywują się tam tajemne transakcje, za pomocą wymownych uścisków rąk pod stolikiem, na których leżą drogocenne kamienie.

Są tam też biegli znawcy klejnotów, którzy nie tylko potrafią, wyznaczać ceny rubinów, ale i umiejętnie pokazywać je skupującym.

Niektóre rubiny pokazują tylko przy świetle zachodzącego słońca, gdyż wtedy wydobywa się przedziwny blask z krwawo-czerwonego kamienia.

Najwspanialszym kamieniem ostatnich czasów jest Rubin Pokoju — 43 karatowy — osiągnięty za niego cenę 30.000 funtów czterlingów.

Rubiny birmańskie wędrują przeważnie do Paryża lub do bogatych skarbców indyjskich maharadzów. Zdobią również palce wszystkich pięknych kobiet świata.

RZECZY CIEKAWY

MIEDZYNARODOWY SŁOWNIK DYPLOMATYCZNY.

W Paryżu wydany został Słownik Dyplomatyczny w objętości dwóch grubych tomów. Słownika tego nie ma w sprzedaży księgarskiej, dotychczas zaś zaledwie dwanaście egzemplarzy znalazło się w posiadaniu osób wysokopostawionych, m. in. premiera Francji, Daladier'a, Mussoliniego, Ojca Świętego. Praca na d przygotowanie Słownika trwała siedem lat: na 1200 stronicach znajdują się wszystkie wiadomości i szczegóły, które mogą interesować dyplomatów. Nad słownikiem pracowało 27 premierów, 49 ministrów spraw zagranicznych, 512 ministrów i ambasadorów, reprezentujących 73 państwa. Cena tej rzadkiej książki wynosi 1200 franków.

MAGNAT OKRĘTOWY.

Najbogatszym człowiekiem w Danii jest magnat okrętowy Sir John Ellerman. Karjerę rozpoczął w swojej obecnej firmie, jako mały urzędnik, dzisiaj posiada przeszło 30 milionów funtów szterlingów. Magnat ten liczy obecnie 71 lat. Prowadzi najprostszą tryb życia zwykłego człowieka, wydając z miliona funtów rocznego dochodu tylko 3 do 4 procent. Resztę pieniędzy przeznacza na szpitala i inwalidów wojennych.

PLYWAJĄCE WYSPIY.

Największą wyspą pływającą będzie obecnie zakotwiczona w odległości 1500 kilometrów od wybrzeża Północnej Ameryki. Wyspa ta służyć będzie jako port lotniczy, którego załoga wynosi 125 osób. Pomiędzy wschodnim wybrzeżem Stanów Zjednoczonych, a wyspami Azorskimi projektowana jest budowa pięciu wysp lotniczych. Wyspy te w dostatecznej mierze zabezpieczą linie lotnicze pomiędzy Stanami a Kontynentem.

TUNEL EUROPA — AFRYKA.

Europę z Afryką połączy tunel długości 10 mil, wykopany pod cieśniną Gibraltaru. Tunel będzie z Tarify do Centy. Tunielem tym interesuje się Wielka Brytania, Włochy i Francja z punktu wojskowego. Koszty tunelu idą w miliony. Próby doświadczalne wykazały, że w głębokości 800 stóp skała jest nieprzemakalna i że można w niej wyłobić tunel.

CLAUDE AVELINE

Podwójna śmierć Fryderyka Belot

Z upoważnieniem autora przełożył
Stefan Skarżyński.

19)

Pytanie: — Kiedy pan Belot powrócił wczoraj do domu?

Odpowiedź: — Około drugiej. Byłam nawet zdziwiona, że wraca tak wcześnie. Powiedziałam mu to, kiedy przechodził. Odpowiedział mi: „Jestem zmęczony, moja kochana Agnieszko. Poproszę może nawet za chwilę o szklankę herbaty”. A potem dodał jeszcze.... Ale najpierw muszę panu opowiedzieć jeszcze o innym, żeby pan zrozumiał, o co idzie. Poprzedniego dnia — no, przedwczoraj — o północy pan Belot mnie budził. „Moja Agnieszko — powiada — przepraszam was bardzo, ale nie mogę znaleźć mego klucza. Pożyczcie mi swojego”. Dałam mu go. Wczoraj rano, gdy zanosłam mu pierwsze śniadanie, powiedział: „To bardzo przykre, że zgubiłem klucz. Trzeba będzie kupić inny zamek”. Otóż wtedy, o drugiej, wyciągnął z kieszeni nowy zamek do drzwi i powiedział: „Niech Morin założy go dziś wieczorem”. Potem wszedł na górę. O trzeciej zadzwonił do mnie — mamy tu taki mały telefon, bardzo praktyczny. Prosił o herbatę. Zaniósłam mu ją, było może dziesięć po trzeciej. Leżał na łóżku w ubranu. „Czy pan się źle czuje?” — spytałam. „Tak,

— odpowiedział. — Migrena, nie wielkiego”. „Trzeba, żeby pan się położył do łóżka” — powiedziałam. „Tak myślicie, Agnieszko?” Spytałam go, co będzie z obiadem. Powiedział, że do mnie zadzwoni. Zasunęłam wszystkie rolety — o tej porze, w taki psi czas już jest ciemno. Zupełnie nie przypuszczałam, że coś podobnego zajdzie, przysięgam panu!

P.: A co się stało?
O.: No... Ci dwaj... Morderstwo...
P.: Ach, to! A kto wchodził potem do domu?
O.: Nikt, aż do piątej. A przecież musiałam tego dnia bardzo uważać, po tej historii z kluczem! Wczoraj miałam akurat pranie; piórę zawsze tam w kuchni i nie mogę patrzeć na schody bez przerwy, ale jednak!...

P.: Dlaczego drzwi od ulicy zazwyczaj były otwarte? Skoro w domu tym mieszka tylko pan Belot, drzwi mogły być zamknięte.

O.: Pan Belot nie życzył sobie tego. Mówił, że ludzie, którzy do niego przychodzą, nie powinni sterczeć na ulicy, z przeproszeniem, jak dziewczki, i że dosyć już, że im każe czekać na górze przed swoimi drzwiami.

P.: A jednak byłoby rozsądniej tamtych drzwi nie zamykać zupełnie, a pani polecić otwieranie tych na dole. Mogłaby pani przez telefon mówić mu, kto wchodzi.

O.: No, tak. Widać pan Belot o tem nie pomyślał. Pan wie, panie Szymonie, że mna i z moim mężem nie trzeba długo gadać. Jeśli jest tak, nie powinnam być inaczej i basta.

P.: Dużo ludzi przychodziło?

O.: Nie, zupełnie. Jedna pani...

P.: Pani Deguise?

O.: Pan Szymon ją zna? Tak, pani Deguise, „nasza przyszła szefowa”, jak mówiliśmy z Morinem. I musi pan wiedzieć, że bardzo już chciałam widzieć ich po ślubie, bo ona bardzo mi się podobala. Ach, nieszczęśliwa!

P.: Kto jeszcze przychodził?

O.: Jacyś ludzie, których nie znam. Ale bardzo rzadko. O nic nie pytał, kiedy tedy przechodził. Zawsze było widać, że umówił się z panem. P.: Wróćmy do wczorajszego dnia. Więc nikto nie przychodził od piątej minniej więcej? Nie może pani oznaczyć godziny dokładniej?

O.: Nie da się. Mój zegarek jest w naprawie, niech pan sobie wyobrazi, akurat teraz! Ale wiem, że to musiało być koło piątej, bo ja mam takie ścisłe żołądka codziennie, już od trzech miesięcy, i to zawsze przychodzi o jednym czasie między godziną kwadrans na piątą, a kwadrans po piątą. Nigdy wcześniej i nigdy później.

P.: Dobrze. A kto wtedy przyszedł?

O.: Najpierw pani Deguise. Krzyknęłam do niej stamtąd: „Dzień dobry pani!” A ona mi odpowiedziała: „Dzień dobry, Agnieszko”. Spieszyłam się nawet, by jej poświecić, bo na schodach już było ciemno. Potem, po chwili, wszedł jakiś pan, którego nigdy nie widziałam. Przeszedł prosto, nie odwracając głowy. Musiał spotkać panią Deguise na schodach, bo ona po chwili zeszła. Nie zdążyłam spłókać trzech chustek, jak i on zszedł.

P.: Czy pani jest pewna, że widziała, jak wychodził?

Dziękuję

DROBNE OGŁOSZENIA

UZDROWISKA

ZWARDON

Nowoczesny „Pensjonat Graniczny”, 20 pokoi od granicy polskiej przy lesie. Pokoje z czterokrotnym obfitem utrzymaniem 5 zł., noclegi 1.50 Urzędnikom 10%. — Bezpośrednie pociągi z Katowic. 4059

LANCKORONA

pierwszorządny pensjonat „Zbyszko” — wśród pięknych lasów, gór, idealne warunki pobytu, 30 słonecznych pokoi, wanny, tarasy, balkony, kuchnia wykwinna tylko na masło, cena 4 — 5 złotych. 4168

MUSZYNA

Pensjonat „Hanka” — wśród ogrodów. Słoneczne pokoje balkonowe. Kuchnia wyborowa. Poprad. Obszerne plaża. Tamto. 4305

MUSZYNA

willa „Irys”, pięknie położona, blisko Popradu i dworca, poleca dla rodzin 3—5 osobowe duże słoneczne pokoje z utrzymaniem. Ceny umiarkowane. 4319

ZARYTE — RABKA

willa „Stawoj” ma jeszcze kilka pokoi do wynajęcia. Kuchnia wykwinna, pokoje słoneczne. Ceny umiarkowane. 4682

CZORSZTYN

najpiękniejszy najmniejszy zakątek Podhla, Pieniny, Park Narodowy, Trzy korony, Dunajec, łódki. Zamówienia przyjmuje pensjonat „Kurpielówka”. 4449

ZAKOPANE — BIAŁE

willa „Roztoka” pokoje bez utrzymania dla zdrowych chrześcijan. Komfort, park dwumorgowy. 4627

PIWNICZNA

pensjonat „Zofijówka” poleca pokoje wraz z utrzymaniem. Kuchnia pierwszorządna. Ceny niskie. 4683

JASTRZĘBIA GÓRA

Pełne morze. Pensjonat „Nadmorska”. Zgłoszenia na miejscu. Dojazd st. Haładowo. 4447

ZAKOPANE

„Czestochówka” pełny komfort, woda ciepła i zimna w pokojach, wyborowa kuchnia. — Ceny bardzo przystępne! Centrum Zakopane, go, ul. Zamojskiego — Parcele urzędnicze. 4419

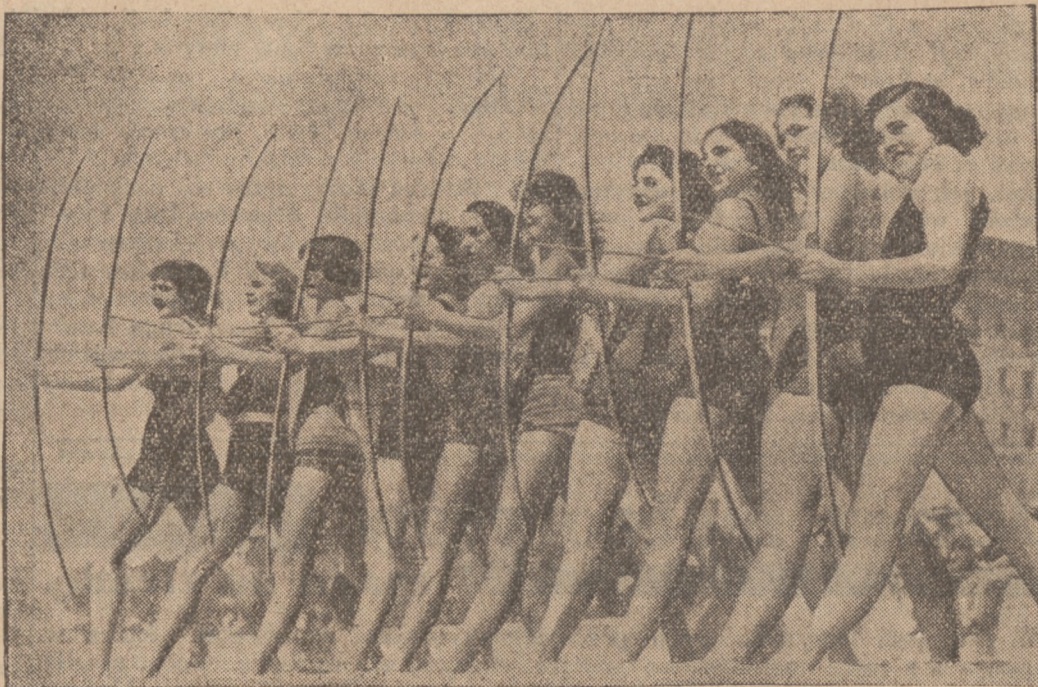
„WILLA HELA”

w Korbiewie pod Pilskiem pocztą Jeleśnia, poleca pokoje z utrzymaniem. Kuchnia warszawska, ceny niskie. 4365

POSADY i PRACE

WŁAŚCICIEL

30-letni pokojowy pensjonatu na Podkarp. poszukuje natychmiast gospodyni - kierownicy z kapitałem 8 — 10.000zł. na pierwszą hipotekę. Zgłoszenia „Kurier Zachodni” Sosnowiec pod „Dobry procent i pensja”. 4277

Jak widać sport łuczniczy się rozwija. Ta mała grupa niewiast, które wyrwały łuk z grottem z rąk Amora, mówi dość wyraźnie, iż niewiasty współczesne zwolniły Amora z zajęć, same wykonywując jego czynności. Biedny Amor... już jest nie potrzebny. Do czego prowadzi emancypacja!...

KINO „Zagłębie”

dawniej Kino-Teatr „Udziałowy”

DZIS! „NA PODNIEBNYM SZLAKU”

Najnowszy dramat dźwiękowy ilustrujący walkę z żywiołem przestępczym przy pomocy aeroplanów.

Nadprogram: GROTESKA RYSUNKOWA.

Cena biletów od 25 groszy.

Dźwiękowe Kino „Palace”

w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Dziś podwójny program!

I „PIEKŁO PARYŻA”

Sensacyjny dramat życiowy w-g. słynnej powieści HENRY DUVERNOIS. W roli gł.: Najznakomitsza tragiczka francuska GABY MORLAY. —

II „PRAWO KRWI”

W roli gł.: słynny KEN MAYNARD.

Bilety po 25 gr. w dniu powszednim do godziny 6.30 w niedzielę i święta do godz. 5-ej.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

BILARD

piramidkowy komplet sprzedam. Wiadomość „Kurier Zachodni”. 4697

FORTEPIAN

wiedeński 1.75 m. — 7 oktaf w b. dobrym stanie sprzedam szybko decydującemu się za zł. 900. Wiadomość w Adm. K.Z. 4694

KASĘ PANCERNĄ maszyną dobrze zmchanizowaną sprzedam okazjnie — Sosnowiec, Kolałaja 11 oficyna parterowa. 4678

SPRZEDAŻ

na dogodnych warunkach auto 5 osobowe marki „Renault” 10 HP. w bardzo dobrym stanie. Wiadomość w Administracji K. Z. Sosnowiec. 4637

ROZNE

ADA

wyborowe mydła do twardej wody, po fabrycznej cenie w Składzie Fabrycznym „ADA” Sosnowiec, Modrzewska 30, Hale Rozwoju. 469

POSZUKUJE

zaraz wózka-fotelu dla chorej osoby. Zgłoszenia „Kurier Zachodni” pod „Wózek-fotel”. 4693

POSZUKUJEMY

placu blisko kabla elektrycznego od 2 do 3-ch mór, ewentualnie koło stacji. Zgłoszenia do filii „Kurjera Zachodniego” w Zawierciu pod „Plac”. 4636

Tartak

w Sosnowcu, Dziewicza 18, tel. 1-15 poleca drzewo budowlane i stolarskie. 4651

LECZNICA

chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec Sienkiewicza 17 a. — Wizyta 5 zł. 4656

ZAWSZE DOBRY ODBIÓR RADJOWY

mają abonenci obsługi radiowej J. WITKOWSKI Sosnowiec, Orla 10 a. Telefon 4-86. — Od godz. 8--13 i od 15--19. 4292

NAJUPORCZYWSZE BÓLE GŁOWY
USUWA „KOWALSKINA”

ALÉ KONIECZNIE Z TYM ZNAKIEM FABRYCZNYM

FABRYKA CHEM. - FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

KINO „EDEN”

Sosnowiec, Dębińska 4 tel. 10-95.

DZIS! — Ceny miejsc od 25 groszy!

K. Lubieńska, A. Brodzisz, B. Samborski, i Z. Batycka w największym polskim historycznym filmie dźwiękowym pt.

„Dziesięciu z Pawiaka”

Wkrótce: POZEGNANIE Z GRZECHEM.

DROBNE OGŁOSZENIA

ZNICZ

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna — Sosnowiec, Kolałaja 3 wykonuje zamówienia do brzo, szybko i tanio. 4654

KARIETY TENISOWE!!!

Nowe naciagi, pantofle, piłki, oraz wszelkie artykuły sportowe poleca najkorzystniej Składnica Sportowa „OLIMPIADA” Sosnowiec, Piłsudskiego 24 (obok tunelu). 4241

WŁOSÓW

wypadanie, łupież, tyśnienie usuwa „Esencja Chinowa-Chmielowa”, „Mydło Chinowa-Chmielowe” (z Kogutkiem) Sprzedają apteki i składy apteczne. Główny skład, Apteka Gąseckiego ul. Freta Nr. 16. 537

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

dwa pokoje z małą kuchenką. Wiadomość: Sosnowiec, ulica Stara 1, m. 2. 4696

Reklama jest dźwignią handlu.

Choroby płuc!

Stosowany przez pp. Doktorów „BALSAM THIOCOLAN AGE” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała, „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i składy apteczne (drogerie). Żądacie tylko w oryginalnym opakowaniu w WARSZAWIE Leszno 41. apteki A. Gąseckiego

PROSZEK z „KOGUTKIEM” (MILBENO-NERVOSIN)

USUWA NAJUPORCZYWSZY

BÓL GŁOWY

MIGRENĘ, NEURALGJĘ

BÓLE ZĘBÓW

GRYPE, PRZEZIĘBIENIA

BÓLE ARTRETYCZNE

STAWOWE, KOSTNE i T.P.

PROSZKI TE WYRABIAMY I W POSTACI

TABLETEK.

ŻĄDACCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW

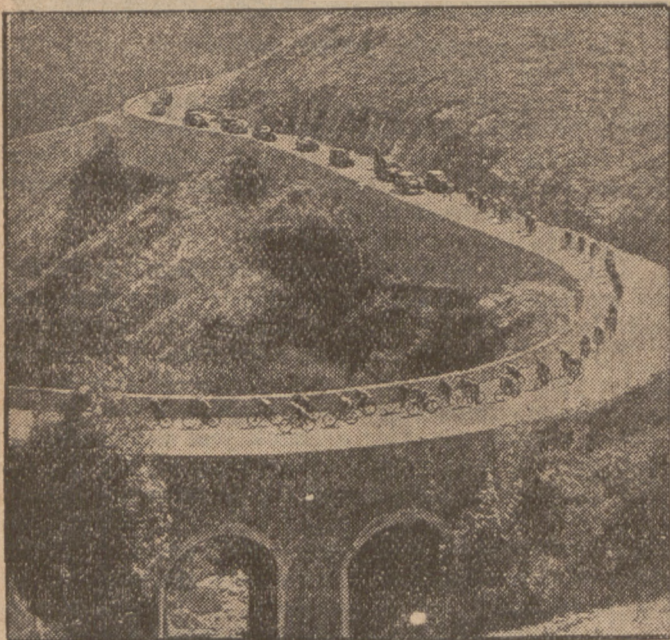
z „KOGUTKIEM”

UCZCIWOŚĆ.

Mały Józio (do narzeczonego siostry). — Aha! widziałem, jak pan całował Zosie, powiem tatusiowi i Zosia dostanie buzię! Młody człowiek wyciąga złotówkę i wręcza ją chłopcu, aby tylko nie mówił. Józio chowa ją do kieszeni, skąd wyciąga pięćdziesiąt groszy i wręcza narzeczonemu: — Proszę pana, nie potrzebuje pan przecież dawać więcej niż inni.

SPRYTNE BOBO.

— Mamusi, zabawimy się w ogród zoologiczny. Ja będę małpka. — A ja. — Ty będziesz publicznością, która daje małpce cukierki.

Fragment słynnego biegu kolarskiego „Tour de France”. Na ilustracji: — droga do 15 etapu, z Perpignan do Aix les Thermes, jedyna z najcięższych w całym biegu.

PKO. Warszawa 61.553
Katowice 302.712

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Małachowskiego 7. Tel. 7-90. — Grodziec, Będzińska. Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. TADEUSZ OPIOLA. — Druk „KURIERA ZACHODNIEGO” W SOSNOWCU PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODR. HENRYK SIEMKOWSKI

Seryjne drobne ogłoszenia.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:

30 drobnych ogł. 16.00 zł.

20 drobnych ogł. 13.00 zł.

10 drobnych ogł. 7.00 zł.

5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.